

De superbia

Superbia detestanda est et fugienda a quolibet homine. et hoc propter tria. Primo quia deo multum displicet. Et ratio huius est. quia superbia primam contumeliam deo intulit in primo angelo que ei illata fuit. Unde Tobit. 4. Superbiam nunquam in tuo sensu aut in tuo sermone dominari permittas. ab ipsa enim initium sumpsit omnis perditio. Item quia superbia deum impugnat in omni loco. omni tempore et in omni persona. Fornicatio autem nunquam aut raro in sacro loco committitur: sed superbia potius committitur in sacro quam in alio. tunc enim magis superbe idute cedunt mulieres quam ad ecclesiam vadunt. Ultra etiam sunt peccata que bus in precipuis festiuitatibus homines abstinent. sed superbia tunc maxime exercet. Ultra etiam sunt persone que fornicari dedignarentur que tamen peccatum superbie recipiunt. Superbia enim latitat sub cinere elicio: iuxta verbum beati gregorii. Luz enim fuit christi omnia vicia superauit: adhuc habet pugnam superbia. Item superbus peccat directe contra deum. Ergo quantum ad hoc superbia magis displicet deo quam contumelia quia infert ei cupiditas vel aliud viciu. Alta enim vicia deum fugiunt pueredo se ad aliam creaturam ut cupiditas ad aurum et argentum. luxuria precipue ad delectationes que sunt in tali actu. et sic de alijs vicijs. Sed superbia vult sibi usurpare que sunt dei scilicet honorem et gloriam quam sibi soli suat. Unde Blasius mea ait dominum alteri non dabo. Et superbus Ego mihi eam. et si non dederis usurpabo. Contra quod dicit apostolus. Hebrei. Nemo assumat sibi honorem. Idem Soli deo honor et gloria. psalmus. Non nobis domine non nobis: sed nomini tuo da gloriam. Si autem humilitas deum specialiter honorare. Unde dicitur Eccl. 3. Magna potentia dei soli et ab humilibus honoratur. Sic superbia specialiter modo deum inhonorat. et se ei opponit. Unde Job. 15. dicitur. Currit aduersus eum erecto collo. Unde gregorius. Cum omnia vi-

cia fugiant a deo sola superbia se deo opponit. Item cetera vitia auferunt deo pauperes et ignobiles. Sed superbia auferit ei nobiles diuites et potentes. Et ideo superbi sumunt occasionem deum impugnandi. unde occasione debuerunt sumere ei seruendi. Ideo enim superbi contemunt deum. quia deus de bonis suis plus contulit illis quam quibusdam alijs. Et quia deus fecit eos gloriosiores: ipsi volunt eum in gloriosum facere. hoc patet ex eo quia superbi non solum equales volunt esse deo. sed etiam superiores. Unde Bernardus. loquens de illo iherosolimitano. Thessal. ij. vbi dicitur. et sit merito de antichristo. Qui extollit et aduersat superbum quod est deus: aut quod colit. dicit sic Bernardus. Dico enim vobis quod non iste timet: sed deus superbus extollit supra deum. vult enim deus fieri voluntate sua: et superbus sua: iam videtur equalitas. Sed vide malam portionem deus enim in his que ratio approbat: sua vult fieri voluntate. Superbus vero sine ratione ratioem ergo deus superbum hominem vilipendit. detestatur. odit et abominatur. Ad primum primum lud gregori. Quanto coram hominibus fuerit gloriosior: tanto coram deo et angelis eius erit vilior. Quod autem deus superbum detestatur habet amos. vi. vbi legitur. Iuravit dominus deus in aia sua am dicit dominus exercituum. detestor: ego superbia iacob. Et prover. viij. Arrogantiam superbia et viam suam et os bilingue detestatur. De odio vero quod habet dominus ad superbia et ad superbum. habetur Eccl. x. Odium coram deo et hominibus superbia: et deo et hominibus est iniuriosa: Deo. quia usurpat sibi quod eius est. scilicet dominari. Homini vero quia vult eum sibi subicere que natura ei equalis est. Item quia superbus omnibus inuidet. Unde augustinus. Superbia omnibus inuidet scilicet superioribus quia illis non equalis. inferioribus ne ei equalis est coram deo et hominibus superbia. Signum huius scilicet quod deus vilipendit. endit superbos et detestatur. hoc quod deus superbos deponit et pauperes et mites loco eorum exaltat. Unde beata virgo maria dicit. Deposuit potentes de sede. et exaltat. etc. Unde

*Eccl. x. Superbia tuum superbo
ter: et sedere tuos p. as. No
pino in iudicio deus electio
cirur. Quidam iudicet q. ma
bans. videtur Eccl. 4. Et
Videtur iudicet i. quilibet iudicet
cadentem. Do aut dicitur e
ppretiam superbia vult cum
gelus facit facit sit vobis
cum effecto vobis et pulch
anura. iam et videri debem
demonio. Sed exemplum
ne qui vult esse facit vobis
facit dicitur. Unde
to iudicet dicitur loquitur
ce adam facit est quilibet
Et ps. Homo in honore
colleat copans et timens
bus. Timens facit. qui est dicit
in regem iudicet. Unde
is. Homo in honore
is. caput in iudicet. Unde
vult iudicet. a regno dicitur
iudicet iudicet. Unde
dicitur. peccat deus et vult
de alijs. Secundo dicitur
pua. quod dicitur vult dicit
superbia est vult omni
dicitur homo. Principium
regna et vult dicitur. vult
peccat dicitur. Unde
lucis magno a superbia dicitur glo
ria quod dicitur iudicet dicitur
et regna dicitur. et dicitur dicitur
dicitur dicitur. Unde
rone superbia. Et ad modum
hoc dicitur vult ad aliquem non
lucis dicitur dicitur magno locum
Unde dicitur. Iudicet dicitur
tota dicitur. adimplet dicitur
dicitur. vult dicitur dicitur
peccato inuenit superbia. Unde
mo dicitur. Dicitur dicitur dicitur
vult dicitur dicitur dicitur
dicitur dicitur dicitur dicitur
dicitur dicitur dicitur dicitur*

Eccl. x. Sedes duam superboꝝ euer-
tit: z sedere fecit mites p eis. Hoc patet
p̄mo in lucifero de cuius eiectione sic di-
citur. **Quo** cecidisti lucifer q̄ mane orie-
baris. vt habetur **Esa. i4.** **Et Luc. x.**
Vide baz sath anā quasi fulgur de celo
cadentem. **Ado** aut̄ deiectus est lucifer
p̄pter suam superbiam vt cum esset an-
gelus factus: factus sit diabolus. **Et**
cum esset nobilissimaz pulcherrima cre-
atura. iam est vilior z deformior cunctis
demonibz. **Scdm** exemplū est in homi-
ne qui voluit esse sciens vt deus. z insci-
factus est vt pecus. **Unde Bern.** Du-
to iumenta dicerent si loqui fas esset. **Ec-**
ce adam factus est quasi vnus ex nobis
Et ps. Homo cū in honore esset nō in-
tellexit cōparatus est iumentis insipienti-
bus. **Tertū** in saule. qui cū hūilis esset
in regem sublimatus est. **Unde. i. regū**
is. Nonne cū paruus esses in oculis tu-
is: caput in tribubus israel factus **Su-**
perbū aut̄ factus a regno eiectus est. **Unde**
subditur ibidem. **Proiecasti** sermones
dñi: picat̄ te deus nesis rex israel. et sic
de alijs. **Secundo** detestanda est su-
pbia. qz diabolovalde placet **Rō** est. qz
supbia est origo oim criminū. **Uñ Ili.**
ō sumo bono. **Principaliū** septē viciōrū
regina z mater est supbia. vñ maximuz
pccm vocat. **Uñ ps.** Emūdabor a de-
licto maximo. i. supbia. dicit glo. **Sac-**
dñ q̄ hoc viciū supbie habet se sicut rex
z regina viciōꝝ. z ḡ coronam debet ha-
bere: h̄ maledictā **Uñ Isa. 28.** **Ve** co-
rone supbie. **Et ad modū** regis quādo
hoc viciū venit ad aliquem non venit so-
lus: sed adducit magnā societate viciōꝝ
Uñ Eccl. x. **In**itiū ois pccī supbia. q̄
tenuerit eā. adimplebit̄ maledict̄. i. vi-
cijs. vt dicit glo. interlinearis. **Or** in oī
peccato inuenit̄ supbia. **Istō.** ō sum-
mo ho. **Ois** peccās supbū ē. qz faciēdo
vetita p̄ceptū habet diuina p̄cepta qz si-
cut sine charitate alie virtutes nihil sunt
ita sine supbia alia vicia nihil sunt. **Ab-**

strahē supbiā z habeb̄ grām. **Quia** su-
perbis de resistit: humilibz at̄ dat gra-
tiā. **Or** cōuexū nō ē receptiū liquoris
alicuius. h̄ p̄cauuz. **Itē** supbia signū ē q̄
diabolus suus distinguit ab alijs **Uñ**
legit̄ in iob. 41. de ip̄o. q̄ ip̄e est rex sup-
oēs filios supbie. **Et grego.** **Euidētissī-**
mū signū reproboꝝ supbia ē: electoꝝ hu-
militas. **Cum** ergo quez quisqz habeat
dñz cognoscat sub quo rege militet. vñ
in magno timore z dolore debet esse q̄
se cognoscat eē supbū. qz est filius diabo-
li. **Uñ aug.** in eplā qdā. **Quē** supbuz
videris: filiū diaboli eē ne dubites. **Itē**
supbia ē velut qdā imago diaboli. **Uñ**
homo supbū exp̄sse similis est diabolo.
Iuxta illud grego. **Apostate** angelo si-
milis efficitur. duz hō hominibz similis
esse dedignat̄. **Ex**q̄ superbū non potest
esse similis deo neqz sanctis. z refutat eē
similis alijs hōibz: tūc oportet. q̄ ha-
beat etiam aliquem sibi similez. z tal̄ est
diabolus. **Tertio** detestanda est super-
bia. qz valde nocet hominī. qz p̄uat ho-
minē oibz virtutibz z gratijs. **Ex** quo pa-
tet q̄ argumētuz superbie est subtractio
gratie. **Unde** gregorius. **Sicut** humi-
litas omnia vicia euacuat. omesqz virtu-
tes colligit z roborat. sic supbia omes
virtutes eneruat z destruit. **Uñ** Si tibi co-
pia. laus. sapiētia. formaqz decor. **In**q̄
nat̄ oīa sola supbia si comit̄. **Item** bo-
na opera hominīs falsificat. **Uñ aug.**
Supbia etiā bonis operibz insidiatur
vt pereāt. **Chrisost.** sup **Joannem** **Su-**
perbia in nob̄ existente omnis vita no-
stra immunda fit. **Etiā** si sobrietatem
si virginitatem. si ieiunium z orationes
z elemosynam z quecūqz alia perfeceri-
mus. **Itē** supbia hominē excecatur. dicit̄
p̄it. z infatuat. **Unde** **Prover. xi.** **Ubi**
hūilitas ibi sapiētia. z econtrario. ubi
superbia. ibi stulticia. **Uñ Bern.** **Om-**
nis supbia stulticia. hoc patet **Or** ois
superbū sibi p̄i placet. vñ de consequens
est q̄ ip̄e stultus sit. **Nec** est parua stulti-
a

De peccato

Indiges. Ergo cū oīa fecerimus s̄m oē posse nostrum: scilicet carnem et sanguinem nostrum et vires corporis et anie in fuitio suo consumendo. et insuper eum ex totis viribus diligendo adhuc inutiliter serui sumus. quia totum tenemur. et quod debuimus facere solū fecimus. ergo q̄d habet nobis dare vult etiam re gratia rī. p̄ seruitio nostro cū ei aī oē posse tenemur. mō nūq̄ fecim⁹ posse nostz. immo nec medum. quid ergo meruim⁹ nisi in fernū cuz peccatis nostris. **Nō** meruim⁹ adhuc q̄ nos fecit et creauit. Quomodo tunc persoluemus ei q̄ nos redemit cuz amara sua passione. Ergo q̄libet nostz dicere posset illud. ps̄. Quid retribuaz dño p̄ omnib⁹ queret retribuit mihi. In super q̄ in oculis nostris videntur merita: in oculis dei sepius sunt demerita. **Uñ** esa. lxiij. Quasi p̄anus mēstruate omnes iusticie nostre. **Breg⁹.** Sepe iusticia nostra ad examē iusticie dei deducit: iniusticia ē. et in conspectu iudicis soz det q̄d fulget in estimatione operantis. Nullus ergo confidat de meritis suis. qz omne meritū nostrū cōsistit in passione christi et merito christi et in misericordia ipsius. **Uñ** Bern. Deū est meritum. misericordia dñi. **Idem** Sola misericordia est que homines puenit et perducit. et subdit. Sibi multa de hac misericordia contraxerat dauid cum diceret. Misericordia eius preueniet me. et misericordia tua subsequetur me. qz misericordia tua magna est sup me. Et misericordia tua aī oculos meos ē. Et q̄ corripit me in misericordia et miserationib⁹ de⁹ meus aīa mea. **Hecille.** Tertia species ē qñ aliqs credit se habere bonū quod nō habz vel ascribit sibi virtutes quas nō habet. et iactat se de illis q̄ nō habet. et nō vult habere mala que habz. In tali superbo est magna peruersitas. Hoc patet ex eo qz s̄m doctores n̄ ē mētiendū p̄ conseruanda vita alteri⁹. **Qz** nō sūt suscipienda mala vt veniāt in de bo

na. **Hō** mē mendaciū est peccatū. Igit̄ et s̄ multo peius est mēiri cōtra honores dei et salutem ppriam. **Uñ** ps̄. Perdes oēs qui loquunt̄ mendaciuz. Illud em̄ viciū vel illa supbia sp̄cāliter p̄stat impedimētum gratie. **P̄mo** qz ip̄e nō petit eam cū credit se eā iam habere. **Secūdo** qz talibus deus nō dat lib̄erē grāz. qz scit q̄ non sunt grati. qz credit se aī habere: et sic quasi dñs p̄deret grām suam si eis daret. **Bern.** Aliquid nō perditur qd̄ datur ingrato. **Quarta** species est qñ aliqs in estimatione sua p̄ponit se alijs et spernit alios. et vult solus videri laudabilis. et dolet q̄ etiam alij laudant. et sic p̄ponit se alijs. et hec magna iniqtas et p̄uersitas est. **P̄mo** p̄pter incertitudinē quam habz talis de bonitate sua vult malicia aliena. **Ecc̄i. ix.** Peccat homo vtrū amore dignus sit vel odio. **Et** licet hō p̄sentia l̄ certus est de bonitate vel malicia aliena: finaliter tamē incertus est. licet em̄ p̄ximus tuus in p̄titi sit homicida vel iude⁹ vel sarracenus vel adulter. et sic de alijs. **For**san in dei p̄uidencia est de ordine cherubyn et seraphin. **Licet** et tu mō sis bonus. tñ in dei p̄uidencia forte es iā inferni partib⁹ lo ad iudicatus. **Et** p̄pter illā incertitudinem nō debemus nos p̄ferre alijs in estimatione nostra. **Uñ** Bern. Noli te p̄parare maiorib⁹: noli efferrī minorib⁹. **Nulli** em̄ te p̄ponas: s̄ nec p̄parare p̄sumas. **Deberet** em̄ se q̄libet cōtempribilem reputare: etiā si aliqd̄ boni est in eo. **Ite** p̄ hoc q̄ quāto magis se aliquis appreciat tanto minus corā deo valet. **Exemplum** de hoc habem⁹ de saul. de quo legim⁹. i. Regū. xv. Cū esses p̄uul⁹ in oculis tuis caput in tribub⁹ fact⁹ es. **Et** ecōtrario cū magnus esset in oculis suis elect⁹ est de regno suo. **Sic** simi li mō dū homo in se est magnus: de⁹ in eo quodāmodo est puus. cū trario modo oporteat esse. **Oportet** em̄ hōiem mihi vt deus in eo crescat. iuxta exemplum

Paulus in tribus Joh.
operta dicitur in
le q̄ se dicitur per
p̄cat. ps̄. Cōmū r̄ hūm
nō dicitur. **Hic** magis
sui vult habere quo nō h
um. et hoc dicitur p̄ditio
tōci. vi. Noli te dicitur
mini. **Quia** em̄ nō dicitur
fecit. et vtrū est r̄p̄tō
fōe. vtrū est r̄p̄tō
vtrū a calu vel a p̄p̄o
mētia temporālis. **Et** em̄
effert: et peccata sua maiorē
rū estimat. et melius ap
stānas peccata sua aggrauat
stānas q̄ aggrauat peccat
alioz. **Et** Bern. Qui p̄tē
amādo mō mō mō mō mō
estimā q̄ nō sūt s̄m intell
mū q̄ se p̄tē mō. q̄ de se lo
boni opinionē. quādoq̄ ita
amā d̄ de se lo dicitur q̄
bonitatis. cū tamē cōtrario
regis est r̄p̄tō dicitur. **Uñ**
Cōgrati in corde suo Am
alim r̄c̄ n̄ s̄m velle d̄
Et subdit in fine cap. vi.
est amā in p̄p̄o q̄d para
dicitur. **Quia** dicitur r̄o q̄
s̄p̄tō dicitur r̄o bonitatis p̄
s̄p̄tō legi. **Sic** illi q̄ alii iudicā
r̄o q̄ d̄ mō d̄ r̄o q̄ d̄ r̄o
vtrū ad r̄em s̄p̄tō d̄ r̄o. **Et**
vtrū est r̄o s̄p̄tō s̄p̄tō
ait de carnis s̄p̄tō s̄p̄tō
talia hoc s̄m. **Hic** em̄ d̄ r̄o s̄p̄tō
l̄ mō parere poterit. **Qui** s̄p̄tō
c̄llentā p̄p̄tō d̄ r̄o bonis
mō s̄p̄tō d̄ r̄o bonis
q̄ peccat cōtra r̄em r̄em et cō
tū. et p̄ cōsequens facit ad q̄d
sui est mortale. **Et** s̄p̄tō cleuans
us de q̄ de s̄m s̄m cōtra r̄o
vtrū d̄ r̄o s̄p̄tō s̄p̄tō. quod est
p̄p̄tō mortale. **Uñ** p̄p̄tō de q̄

ficiū acceptum. quia si veraciter cognosceret se a deo accepisse: tūcratio dicta ēt sibi q̄ datori suo gratias agēt. Et illud viciū est homini multum nociuū. quia obstruit ei fontem diuine misericordie. **Uñ Bernardus.** Ingratitudo est viciū yrens siccans sibi fontem pietatis rorem misericordie z fluēta gratie. **Uñ de Beg.** Non est dignus dādis: q̄ nō agit gratias de datis. **Tertio** quia sibi ip̄i uiuēt nō deo. **Uñ de cū sup̄b̄** dō se subijcere z ei seruire rēnuīt: ipse bona ab eo accepta nō recognoscat: nisi recognitione yerboz que ridiculosa est et contumeliosa. **Ridiculū** em̄ est q̄ dñs deus solum inueniat in homine callifolia verboz. **Contumeliosum** et irrisoriū etiā ē dñō. q̄ eū aliquis dñz suū fateatur: qui tamē ei seruire dedignat. **Aug.** d̄ vita christiana. Ille christi nō famulus: sed subsannator z irrisor est: q̄ eius se seruiū dicit. z sibi seruire dissimulat. **Sodo** si quis veraciter recognosceret se habere corpus cū omnibus membris et vitam suam totā a deo: ytiq̄ ratio humana sibi dicitaret q̄ ei cū toto corpore z cū omni vita sua seruire deberet. qz fm̄ p̄phetaz ipse fecit nos: z non ipsi nos. **Ergo** q̄libet christianus studere debet vt cū omni vita sua dñō placeat. z nō huic mūdo. **Uñ ap̄ls.** Si adhuc hominib̄ placere christi seruus non essem. **Quarto** q̄ de bonis suis non tribuit deo cū ip̄e ea requirit in paup̄ib̄. **Aug.** de verbis dñi. fm̄one. **42** **Demeo** vtiq̄ quero ait x̄ps da mihi reddam tibi. habuisti me largitorem. fac me debitorē. pauca mihi das. pluravtiq̄ tibi reddā. trena mihi das. celestia vtiq̄ tibi reddā. **Tempa** lia das: eterna restituā. **Supbia** autē ista est valde nociua homini cūz bona a deo recepit. z non se recepisse a dō recognoscat. **Alii** em̄ diuites se ad paupes habent: si omnia veraciter cognoscerēt se habere a deo que possident. z insup̄ se ad remuneracionē futurā anhelarent.

Uñ Petrus rauennē. **O** hō si hic p̄masurus es q̄ tua sunt hic reponas. si aut̄ illuc iturus es: cur ea hic relinquis. **Hanus** pauperz est x̄pi gazophilaciū. qz quicquid accipit paup̄: x̄ps habet acceptū. **Idem.** **O** hō quicquid p̄ pauperem trāsmittis in celū: deus vnū accipis ad centum. **Exemplū** de hoc q̄ elemosyna centuplū redditur a deo. **Quoda**z tēpore episcopo quodā predicāte q̄ erogantes pauperib̄ centupluz accipient. diues q̄dam hoc audiens: omnia q̄ habebat in manus ep̄i posuit. z episcopus ea pauperibus erogauit. **Illo** mortuo filij sui episcopum in causa illa traxerunt ad iudiciū bona paterna reperentes. **Qui** cum reddere nō posset inspirantur est illi sancto episcopo vt trent simul ad patrem. quo extracto de tumulo inueniunt in manu eius cartā in qua erat scriptum q̄ non solum illa que in manu ep̄i scopi posuerat receperat. s̄ amplius centuplum. quod vidētes filij episcopū dimiserūt. **Scda** species interioris supbie quādo aliquis credit se sua dona habere a deo. sed pro meritis suis. **Et** hec mala z mendax supbia est. qz si habemus ex meritis tūc nō ex gratia. z sic talis supbia euacuat grām dei: ex qua dātur dona hominibus. **Item** talis liberalissimum largitorē reputat venditorē dum ea que dñs ei dat credit habere p̄ meritis suis. in quo deo magnaz irreuerentiam exhibet. **Item** magna est fatuitas illorū qui credūt habere dona pro meritis. cū homo nō sufficiat satisfacere deo de eo quod ei al̄s tenet ratōe creatōis. rōne passionis z redemptōis. **Uñ Luce. xvij.** **Cū** feceritis oīa que p̄cepta sunt vobis: dicite serui inutiles sumus. quod debuimus facere hoc fecim̄. **In** quib̄ verbis innuīt nobis q̄ bene operando q̄d debemus soluimus z q̄ deo inutiles sumus: v̄ ad minus nos reputare debem̄. **Deus** bonoz nostrorū nō indiget. **Uñ ps.** Bonoz meorum nō

F De peccato.

est deus ad e et yxori sicut tunicas pellice/
as. Deum processum est ad lana q leuior e
q pellis. Tertio est processum ad corti
ces herbaru sicut ad linuz. Quarto ad
stercora vermiu. s. ad sericum. Deum ad
auru et argentu et ad lapides p ciosos. q
p ciositas vestiu multu displicet deo In
signu huius legit q q p rimitus int rho
manos ytebat veste purpurea a fulmi
ne est p cussus. et sic subitanea morte ite
rit in terrore et in exemplu sequentib. ne
vnq aliqs audeat se ptra deu superbe
in p ciosis vestibus erigere. Et etiam ta
lis p ciositas vestiu est reprehensibilis res/
pectu corpis humani quod est d cinere
et terra factu: et in terram et in cinere re/
uertet. Un Greg. in ome. Indignu
est em vili cineri fieri purpureu sacco Et
Bern. de hoc in qda tractatu de passio
ne dicit. Quid supbis terraz cinis. qd
veste nitida gloriaris. subter te sternit ti
nea: et operimentu tuu erit vermes. hec
tua vestis erit. Itē illi q se exteri omāt
p ciosis vestib siles sunt sepulchris de/
albaris que exteri apparent hoibus p
ciosa: intus sunt plena ossib mortuoru.
Un Innocen. de vilitate et ditiois hu/
mane. Quid est ho p ciose ornatus nisi
sepulchru foris dealbatu. intus aut ple
nu spurcicia. hoc euidenter apper in mea
tib nostri corpis. Un Aug. in qdam
sermone. O ho si p sideras qd p os qd
p aures: quid p nares: ceterosq mear
egrediat: nunq vilius sterq linium inue
nisti. Un sic nos ipos attēte cōsideram
quid fm corpus sum: tūc merito de p/
ciositate vestiu erubescimus. **S**cda
causa est mollicies vestimētoru. Contra
hoc Iohes bap. qui in ytero fuit sancti
ficatus. et nunq aliqd peccatu mortale
cōmisit. habuit durā vestē et multu aspe
ram. Un Math. iij. Ipse iohes habe
bat vestem de pilis cameloru. vbi dicit
glo. Seruus dei nō debz habere vestē
ad decorē vel ad delectatōem. fm ad
tegendā nuditatē. Un christus dicit in

euāgelio. vt habet **Mat. xl.** Qui mol/
libi induunt in domib reguz sunt. Un
ex tā dictis apparet differētia inter suos
christi et seruos hui seculi. qz serui hui
seculi querūt in vestitu corpis delectatio
nē et nitore et mollicie Un Bern. Mol
lia indumēta mollicie aie demonstrant
Nō em curaret cultus corpis: nisi prius
neglecta fuisset mens inculta virtutib.
Sed serui xpi tm ad tegendā nuditatē
vestitu querūt. Un apls. i. ad Timo.
vi. Habētes alimēta et quib regamur
his cōrenti sumus. immo seruis xpi cō/
perit asperitas vestiu ad domanduz ip/
sam carnem. Un ps. Ego aut cū mibi
molesti eēt in duebā me alicio. s. demo
nes p infestatiōem carnis. Un Bern:
sup cantica. Christ⁹ qui nō fallitur de/
git quod carni molesti⁹ es. Ergo vili⁹
illud et etiā magis eligendū. Et quisq
aliud docet vel suadet: ab eo tanq a se/
ductore est cauendū. Tertia causa ē ex/
traneitas. qn sez aliquis vult habere ve/
stes extraneas vestib alioz dissimiles:
Et talib minat dñs. vt habet **Soph.**
i. Visitabo sup pncipes et sup filios re/
gis. et sup oēs qui induti sunt veste pere/
grina Vestis pegrina sunt isti varij mo/
di et noue adinuētiōes vestiu que ab an/
tiquo nō fuerūt. Hoc patz illis qui an/
te viginti vel qdraginta ānos vixerūt.
vel sexaginta q tales nouitates et vanti/
tates et incisiones nō viderūt qles tā vi/
dent. Et ve illis qui tales nouitates in/
uenerūt vel adhuc nitunt inuenire. qz si
cut ille laudabilis eēt qui nouam virtu/
tem et nouū modū laudabilem viuendū
inueniret. qz p hoc a deo et oībus san/
ctis eius honoraret in celo. Et cū h pti
ceps esset omnū meritorū illoz q emi/
tarent: et gaudiū suum accidērale in celo
augmentaret ppter hoc a quolibet ho/
mine qui eū imitaret. Sic p oppositum
vitupabilis est ille qui nouū viciū inue/
nit vel adhuc inueniet. qz ex hoc irā dēt
grauiter ptra se cōcitāt. et reus erit oīm

peccato...
nab...
rad...
fatus...
mum...
velles...
L...
lana...
S...
lanam...
sicut...
fuit...
ter...
rem...
har...
Allegans...
rat...
ho...
ret...
mend...
Augu...
imp...
hab...
dicant...
sy...
cu...
mē...
Qua...
Poc...
C...
h...
l...
p...
v...
l...
v...
f...
na...
f...
Bern...
c...
ser...
in...
do...
had...

p̄curatoris d̄m̄. vt habet **Joh. iij.** Illum
 oportet crescere: me aut̄ minui. Quia il
 le q̄ se despicit p̄pter deum: illū deus ap
 p̄dat. p̄s. **Cor. iij.** tritū z humiliatū deus
 nō despiciet. **Fr̄e** iniquus est q̄ p̄ximū
 suū vult iudicare in quo nō habz iudici
 um. z hoc est cōtra p̄hibitōez d̄m̄ **Da**
 thci. vij. **Nolite iudicare z nō iudicabi**
 mini. **Maxime** cū nesciat qua intentiōe
 fecit. z vtrū ex surreptōe vel ex delibera
 tōe. vtrū ex ignorantia vel ex certa scia.
 vtrū a casu vel a p̄posito. vtrū ex velle
 mētia temptatōis **Si** em̄ talis sapiens
 esset: z peccata sua maiorā peccatis alio
 rū estimaret. cū melius agnoscat circum
 stāntias peccata sua aggrauātes q̄ circū
 stāntias q̄ aggrauant peccata aliena vel
 alioz. **Uñ Bern.** Qui p̄fecte seip̄m ex
 aminādo intelligit: nullius peccatū par
 existimat qd̄ nō sicut suū intelligit. Ho
 mini q̄ se p̄fert alijs. z q̄ de se solo habet
 bonā opinionē. quādoq; ita accidit vt
 aman q̄ de se solo credebat q̄ a rege eēt
 honorāndus. cū tamē econtrario ex iussu
 regis erat suspēdēdus. **Uñ Hester. iij.**
Cogitātū in corde suo Amā q̄ nullum
 alium rex nisi seip̄m vellet honorare zc̄.
Et subdit in fine capli. vij. Suspēsus
 est amā in paribulo qd̄ parauerat mar
 dacheo. **Harchochus** v̄do quē aman
 suspēdere voluit rex honorare p̄cepit. vt
 ibidē legit. **Sicille** q̄ aliū iudicat quan
 doq; est p̄demnāndus. z q̄ ab eo iudica
 tur ad regnū sublimāndus est. **Et sic pa**
 tent iste q̄rtuor spēs supbie **D** **Q**uo
 aut̄ he q̄rtuor spēs supbie sūt peccā mor
 talia hoc s̄m **Hermannū** de schilditz ta
 limō patere poterit. **Qui** se eleuat z ex
 cellentiā appetit de non bonis q̄si de bo
 nis: estimās se bonū eē qd̄ nō est: liquet
 q̄ peccat cōtra rectā rōem z cōtra veri
 ratē. z p̄ cōsequens facit id qd̄ s̄m gen
 suū est mortale. **Et** s̄m eleuans se d̄ bo
 nis dei q̄si de suis venit cōtra charitatē
 dei nec deo vult subesse. quod est de suo
 genere mortale. **Idē** patz de eo q̄ bona

habita: nō de mera gratia dei s̄ suis me
 ritis accepta credit. **Uñ** ex genere suo
 istas spēs oēs istius motus sunt pecca
 ta mortalia. licet p̄pter p̄uentōem rōnis
 et carentiā p̄sensūs volūtat̄is possunt eē
 venialia. **In** omī tamē hoīe istis moti
 bus ex plena deliberatōe inherēte. non
 credo q̄ alicui dubiū sit quā sint valde
 grauiā peccata mortalia z multo maio
 ra in his q̄ tā cam in habitū p̄uerterūt
 q̄ sic delectabilr in his affectōibus ver
 lari frequētius p̄sueuerūt: q̄ quasi tā ex
 p̄temptu z irreuerētia dei in seip̄s solū
 gloriari didicerūt. **Per** qd̄ etiā patz fa
 ciliter questio. **Quarta** spēs est peccatū
 mortale ex suo genere: ex eo q̄ aliq̄s in se
 et nō in d̄no de bonis tā nō habitis q̄
 habitis vult gloriari singularit̄ inuidēs
 alijs de talibus bonis.

De supbia exteriori. **E**

Supbia exterior in multis exer
 cetur. z hoc multip̄lr **Primo** in
 supbo habitu q̄ p̄t esse culpa
 bilis ex q̄rtuor causis. **Prima** causa est
 p̄ciositas. sicut qn̄ hō excedit statum su
 um in p̄ciositate vestīū. vt quādo rusti
 cus vel ciuis vult habere tā p̄ciosas ves
 tes q̄ quondā suffecisset militi. z miles
 sicut comes. comes sicut rex. z sic d̄ alijs
Et s̄m de vxoribus intelligit: hoc erit
 peccatū. **Uñ Greg.** in omel. **Hō** qui
 dā erat diues. dicit. **Sūt** nōnulli q̄ cul
 pam subtiliū p̄ciosarū q̄ vestīū nō putāt
 esse peccatū. qd̄ si culpa nō esset: nequa
 q̄ sermo diuinus tam vigilāter exp̄me
 ret. q̄ diues q̄ torq̄batur apud inferos
 purpura z bysso indut̄ fuisset. talia em̄
 p̄ciosā vestimēta nō q̄run̄ nisi ad inanē
 glam. s. vt quis honorabilior ceteris vi
 deatur. **Unde Greg.** **Ex** p̄ sola inanē
 gla vestimentū p̄ciosū q̄rit̄ ip̄a res testa
 tur q̄ nemo vult ibi p̄ciosis vestib; indut̄
 vbi ab alijs nō possit videri. **Et** notan
 dū q̄ circa materiā vestīū multū defecte
 curiositas humana. **Primo** em̄ fuit ma
 teria vestis de pellib; **Uñ Bern. iij. Fe**

De peccato

uas. nec aie q̄ ex i de maculat z deturpa
 ruz. De quibz tñ oibz superflue expēsis
 siue in seipis. siue in filiis siue in suis vxo
 ribz districtā rōem reddituri sūt i die no
 uissimo. Sz diceret q̄re tūctales sic in
 utilif expēdit talia bona in tali inuti
 li supfluitate. Rūdeo: vt honorabilio
 res z nobiliores estinent z ab alijs ho
 norent. **Uñ Innocēt^o** d vilitate z ditō
 nis hūane. **Supb^o** aut vt magnific^o vi
 deat. satagite vstrū duplicibz. indui mol
 libz. p̄ciosis ornari. **Tñ** sciendū q̄ nobi
 litas taliū hoīm assimilāt nobilitati ca
 nū. **Verbi grā.** **Iste** canis nobil^o noīat
 q̄ hz lōgos crines z lōgas aures. Sic si
 mili mō tales volūt hē lōgas vl mltas
 inasidēs i caputijs. z lōgas manicas in
 tunicijs vt nobiles videātur **Contra** q̄s
 dicit merrista. **p̄.** **Nobil^o** ē ille quē nobi
 litat sua xrus. **Et** vt p̄terea plus hono
 rent. **Lōtra** q̄s dicit arif. 3. ethi. **Honor** ē
 p̄miū virtutis. **Et** hz eūdē arif. **Virtu**
 osus solus est honorād^o. **Uñ** dicit i. 4.
 eth. **S cōm** vītātē sol^o bon^o ē honoran
 dus hec quatuor iā dicta faciūt habitū
 rephēbilē. **S** **Supbia** capitis et
 etiā criniū z maxie i mulieribz z etiā i viris
 mltū displicet dō. **P̄io** p̄t magnā in
 gratitudiez. scz q̄n volūt hē i loco illo cri
 nes ad contumeliā dei. vbi dōs p̄ amoē eo
 rū portauit spineā coronā. **Ire** n̄ solū ē
 ibi in q̄tudo magna. h̄ etiā p̄cept^o dei
 valde em̄ deū p̄tēnūt q̄ capillos dō p̄po
 nūt. cū capilli videāt eē supfluitates ho
 mis sic z ynques **Sz** heu p̄les in lieres
 faciūt crines suos deū suū. qz h̄ ab hoīe
 colif qd̄ p̄ ceteris diligit. qz p̄les multēs
 maiorē sollicitudinē h̄nt d̄ crinibz suis:
 q̄ de dō. z de his q̄ prinēt ad salutē p̄
 prias: sicut in ill^o apparet q̄ h̄nt crines nī
 gros volūt hē gilfos. dū h̄nt crines pla
 nos: volūt hē crispos: **Et** sic nō fecit il
 la brā peccatrix post p̄uersionē ad deū.
 sicut h̄ **Luē. 7.** **Que** capillis capitis sui
 tergebat pedes dñi. **In** quo apparet q̄
 nō in q̄tū amabat eos q̄ntū amāt dñe

nostre iam in mūdo viuētes **Ire** p̄t mlt
 triplex malum. qd̄ inde puenit cum tam
 eis q̄ eoz p̄ximis d̄ facili malū p̄uēnti
 at ex pulchritudine criniū. **Crines** enim
 mulieris sunt sicut quidam laquei qui
 bus fatui capiuntur. **Unde** legitur **Iu**
 dith. i. 6. q̄ ip̄a colligauit cincinnos suos
 ad capiendum **Holofernē** **Encinni** dī
 cuntur capilli depēdentes a capite mlie
 ris **Sicut** ei pueri laq̄os faciūt de pilis
 caude eq̄ne ad capiēdas aues: sic diabo
 lus facit de pilis mulieris ad capiēdos
 viros. **Hoc** perpēdere debent mulieres
 ille que discooperētis capitiū incedūt vl
 etiā sic chorifant. **Uel** etiā ille mulieres
 q̄ breuiā pepla h̄nt: vt retro capilli ap
 pareāt cū q̄b̄ heu diabolus mltas ani
 mas illaqueat. **Ips** etiā mulieribz no
 cet pulchritudo criniū. **Accidit** em̄ eis
 q̄nq̄ sicut legit absolon accidisse deml
 titudinez pulchritudine crinium eius.
Quid at̄ ei acaderit legit secūdo regum
 i 8. scz q̄ caput ei^o quercū adhesit. sic er
 illo suspēso inter celum z terrā mul^o cui
 infidebat pertransiit. z veniens ioab in
 fixit tres lanceas in cor ip̄ius. **Sic** pul
 chritudini criniū adhaeret fatua mlier
 q̄n alicui viro luxurioso adhaeret: qui per
 quercū designat. **Querc^o** em̄ fruct^o dei
 fert: quibz porci pascunt. z luxuriosi ope
 ra faciunt. quibus infernales porci dele
 ctant. **Et** veniens **diabolus** infigit tres
 lanceas in cor mulieris. **Prima** lacea vi
 rium supbie est. **Secunda** viuum male
 concupiscentie quo ad p̄ximū. **Ter**
 tia est offensio diuina. z pena que debet
 eis in futuro. **Item** aliquę mulieres ali
 enos crines imponūt capiti suo. z h̄ ma
 gna est p̄uersitas quia volunt illud fa
 cere ad contumeliā dei: z damnum ani
 marum suarum. quod nullo modo fa
 cerent p̄ter honorem dei: z salutē pro
 priam. **Si** iūngeretur alicui mulieri p̄
 penitentia q̄ haberet per noctem vnā
 manum alicuius mulieris mortue: nul
 lo modo vellet hoc facere. dicerz enim sc

peccata mortuorum...
 hinc manent...
 in comitibus...
 quandoque...
 sic apponitur...
 non emulsi...
 quod dicitur...
 symonem...
 enis erit...
 populo...
 ou comitibus...
 ma da rem...
 cidit. **Iude** dicitur...
 bit dominus...
 Ela. xxxii. **Uel** qui p̄terea
 predabz...
 mulierem...
 eo symonem...
 mltura remanentia...
 p̄bia q̄ conat...
 ni dicitur...
 debet esse...
 dum q̄ p̄ter...
 habere...
 hoc ostendit...
 capitis...
 tuis. **Ideō** mulieres potius
 velant...
 cognoscunt...
 cum est...
 motum...
 voluit...
 rōi dicit...
 ad...
 lūic...
 Ant...
 gior...
 videtur...
 vide...
 ter...
 q̄ p̄...
 ang...
 sup...
 quis...
 nec...
 us. **Iū** in...

peccatorum illorum qui eum imitantur. Et si dā
nabit tunc pena sua accidentaliter augmē
tabitur ei a quolibet homine qui eum imi
tatus fuerit in hoc vicio vsq; ad nouissi
mum diem. **S**icut illi qui volunt habere
vestes diuersorum colorum rephēribiles sūt
Cuius rō pōt esse. qz tales diuersi coloēs ī
lana ouium non inueniunt naturaliter.
Si talium colorum dñs sic voluisset esse
lanam ouium: ipse poruisset de pingē oues
sicut de pingit aues: et forte a pncipio nō
fuit facta hōmī pictura absq; curiosita
ter culpa. **L**egitur de nauyrgine quaz
remordebatur conscia sua de hoc qd habe
bat vestes alterius coloris q̄ naturalis
Alegans se qd ouis q̄ nunq; peccauit
erat contenta fuisse naturali colore: ipsa
pō que multū peccauerat pnciosiore vte
ret colore. **E**t in veritate cum hō vestes
mendicet ab oue. **J**uxta illud verbum
Augusti. **Q**uis mandatū euangelicum
implens de duab; tunicis dat vnaz nō
habentī. sufficere deberet hominī men
dicanti color iste. qui sufficit ouī elemo
synam largienti. **S**upbus mendic⁹ est
cui non sufficit id quod sufficit illi a quo
mēdicat. **Q**uarta cā est supfluitas
Potest autē illa supfluitas esse triplex.
Prima est supfluitas in illis q̄ volūt
habere diuersa paria vestitū. **E**t pot⁹ vo
lunt vestimenta a tinea comedi q̄ inde
xp̄m in pauperib; indui. **U**nde **J**aco.
vi. **A**gite nunc diuites plorantes. vlu
late in miseris que eueniunt vobis. di
uitie vestre putrefacte sunt. et vestimenta
vra a tinea comesta sūt. **A**liq; hnt torve
stimetorum paria quot sunt dies in septia
na. et plā qnq; et plēs paupes sunt q̄ su
stinent magna miseriam victu et vestitu.
Berū: **C**lamant nudi. clamant fameli
ci et conquerunt nobis. fame et frigoē mi
serabiliter laborantib;. quid serunt tot
mutatorum et extensa in pncis et plicata
in manicis. **Q**uo tales diuites implēt
doctrinā ch̄i qui dicit in enāgelio **Q**ui
habet duas tunicas de tynam non ha

henti. **C**um tales habeant. v. vl. vi. vl.
octo tunicas. et nemini quicq; dāt. **S**i
gnum est qd tales nō habeant verā cha
ritatem dei et pximi. **U**nde. i. **J**ob. iij.
Qui habuerit sub az mundi et videret fra
trem suum necessitate habere: et clausit
viscera sua ab eo. quō charitas dei ma
net in eo. **S**ecdo mō cōsiderat supfluitas
in illis qui volunt hē longas vestes
vt maiores videant. qd vitū tā multuz
abundat in quibusdā viris q̄ pileos lō
gos deserunt in capitib;. calopediā ī pe
dib;. et vestes longas per trāz trahunt.
sic volentes ad hēcere ad staturā suā cubi
tum vnū **C**ū xp̄s dicit in euā. vt habeat
Matth. vi. **Q**uis vestis cogitās pōt ad
hēcere ad staturam suā cubitum vnū **I**tē
eodē vitio laborāt dñe q̄ lōgas caudas
trahūt pnciosis vestib; terā induētes p
se. et de nuditate in pauperib; ch̄i non
curātes. **C**auda pulices colligūt: et pul
uerē hoibus mouēt. ch̄istū vero quem
in tot pauperib; cōspiciūt nuduz non
operiūt. **S**ultum est etiam rephēribi
le qd cauda assumūt cū natura hoib;
caudā negauit. **S**ed miseri hoies eam
sibi assumūt. et in hōtra ordinatōez cre
atoris faciunt qui eos sine cauda crea
uit. **Q**m si placuisset et vtile hoī fuisse
eundē hoiez cū magna cauda creā po
tuisse. sicut vulpem. leonē. et cetera aia
lia. **T**imēdū est talib; ne diabol⁹ in cau
dis hēscat. **U**n legi de qdā scō qd ipse
quēdā diabolū ridētē vidit: et q̄siuit ab
eo q̄re rideret. **Q**ui dixit ei. **V**idi sociū
meū eq̄tantē sup veste cuiusdā mlieris.
q̄ dū traheret caudā: soci⁹ me⁹ cecidit in
lutū: et inde rīsi. **T**ertio mō supfluitas ē
ī illis qui volūt habere capucia magna
et lata de quatuor vel sex vlnis. et manicas
longas in tunicis vsq; ad terā depen
dētes. et incisiones mltas et lōgas taz in
capucijs q̄ in tunicis q̄ oib; ē magna
et inutilis supfluitas. **Q**u talis supflui
tas nō est ad honorē dei. nec etiā pdest
ipsi hominī nec corpī: qd exinde aggra
o i

De peccato

gnū huius tales frequētius facies suas in speculis cōsiderāt an aliqua macula sit in eis. z si parūā maculā dephenderint in se: statim lauāt z abstergunt eam s̄ aiāz coinquinatā multis vicijs nō cōsiderāt: nec eā mūdare z lauare student. Et hoc ideo fit qz plus diligūt pulchritudinē faciei q̄ anime. **S**z dñs minatur talibz se sic colorātibz q̄ in futuro denigrabūtur. **Iuxta illud Joel. ij. Omnes vultus redigent in ollam: nunq̄ aliqua olla nec caldare aliqd̄ sic denigrabitur sicut facies talium denigrabūtur si sic morient̄. Un̄ etiā Bern̄. In quo at mēbro creator magis offendit: i eo peccato: grauius torquebit̄. **R** Supbia q̄ exerceat in cingulz corrigijs sericeis deauratis vel deargentatis ē multū rephensibilis. **P**rimo: qz supbia talium corrigiarū in loco humiliatōis est. **Un̄ Hi. ch. vi. Humiliatio tua in medio tui. Unde sicut supbia in paupere amplius displicet dō q̄ in diuite. qz paup̄ habet materiā humilitatis z quoddā rephensiuum supbie. sic plus displicet deo superbia circa ventrē. vbi tāta materiā humilitatis ē q̄ displiceat in alia parte hoīs. **Un̄ Bern̄. sup. Dissus ē. Nā magnū est eē humilem in abiectiōe. magna p̄sus z rarā virtus humilitas honorata. Idē. Humilitas beate marie v̄gis oēs humiliatōnē parue creature superauit qz maiorē materiā supbiendi habuit cū fuit mater dei. Sic supbia ventris supbia aliorū mēbroz sup̄at cū maiorē materiā humilitatis habeat. Itē cū saccus bono frumēto plenus cōpetent̄ ligat̄ est cū funeyn̄ obuli: non modica fatuitas est ad ligandū saccū plenū immūdiācia querere corrigiā sericā deauratā vel deargentatā. Et cū ad ligandū vasayina p̄ciosa cōtinētia circuli lignei sufficiāt. patet qz multū p̄culosum est circulos deauratos q̄rere ad ligandū vasayētris. qd̄ abominatōez immūdiācia plenū ē. Itēz potest ostendī magna fatuitas hoīm or******

natiū se p̄ciosis corrigijs. qz corrigie ille chare cōstāt eis. z n̄ p̄sūt: nec aie nec cor porz: imo deus in eis offendit p̄rimo. scā dalizat ipsi etiā hoīes ex p̄derositare grauantur: ergo illa tria sequentia cogitare deberem̄. maxie tales supbi qui se cingūt talibz cingulis deargentaz vel deauratis. **P**rimo quō christus p̄ eis cū funibz stricte a iudeis ligatus fuit quando in monte oliueti captus fuit. Et quādo ad colūnā ligat̄ z flagellatus fuit. z hoc ideo sustinuit vt hoīes a peccatorū vinculis solueret. **S**cōm qz seipos cōuerso vinculis peccatoz ligat̄. cū se sic superbe cingūt. z se diabolo tradit̄ sic ligatos. **Un̄ dicē p̄nt illud ps̄. Funes peccatoz circūplexi sunt me. Un̄ auḡ. de verb̄ dñi. Peccatū peccato addit. funē necit cū quo liget̄. Tertio quō eoz manus z pedes in futuro ligent̄ cū in tenebras exteriores a iusticia dei p̄sidentur. **R** **S**upbia q̄ exerceat in forularibz etiā valde rephensibilis est. **P**rimo qz fatuitas magnā videt̄ eē querere pulchritudinem i calceis cū ad hoc calcei seu forulares inuētī sunt. vt ipi inq̄nent. z per eos pedes ab iniquatione seruent̄. Sicut nec in radicibus arborū neqz in fundamentis domoz pulchritudo solet requiri. Sic nec in forularibz deberet requiri pulchritudo. **S**cādo. qz magna ingratitudo est velle deferre supbiā i pedibus ipius hoīs dum christus p̄ amore eius perforari voluit pedibus suis. **T**ertio quia supbia maxime in forularibz rostratis diabolica videtur esse adinuentio cū non inueniatur aliqd̄ simile in rerū natura: nullū aīal est qd̄ i pede rostrat̄ hēat̄ si aliq̄ habeat̄ i capite. Hoīes nō qui nūsq̄ rostrum deberent habere volunt habere in pedibus. Similit̄ z stricte in forularibus est magne fatuitatis tum quia deus offenditur in hoc. n̄ quia ipi pedes ab hoc comprimunt et torquentur. **M**ulti sunt qui non recipere pro penitētia talem strictecuram p̄**

De damnis
confert super
ornatus.

preteriore amentem fieri. crines aut mulieris mortue vult habere ad caput suum in contumeliaz dei. nec terretur inde. Et quandoque etiam crines talium mulierum sic appositi nudantur in presenti in confusionem ipsarum. Unde accidit parisi quidam generali processione que quedam symea cuidam domie peplum cum alienis crinibus quos deferebat coram toto populo abstulit. et turpis depilata ad modum cornicule depositis alienis plumis, nuda remansit. Et in isto dei iudicio hoc accidit. Unde dicitur **Esaie. 3. Decalua-** bit dominus verticem filiarum syon. **Et Esa. xxxij. Ne qui predaris: nonne et tu predaberis deperdata fuerat domina illa mulierem mortuam crinibus. ideo merito symea eam depredauit. quia eadem mensura remetiebatur ei.** **H** **Su-** pbria que exerceat a mulieribus in peplis multum displicet deo. quia peplum mulieribus debet esse materia humilitatis. Unde sciendum quod propter tres causas mulier debet habere velamen super caput. Prima ut in hoc ostendat quod priuatio in ea et ab ea incipit scilicet ab eua. que est mater omnium viuentium. Et ideo mulieres potius deferunt velamen quam viri. et precipue postquam a viris cognite sunt. Unde **eccl. 25. A muliere factum est initium peccati. et per illam omnes morimur.** Secundo mulier defert velamen super caput suum: ut ostendat quod superiorē habet. scilicet virum suum. Quia sicut apostolus. **i. ad Cor. xi. Non est vir creatus propter mulierem: sed mulier propter virum suum.** Unde **Arist. i. poli. dicit. Vasculum naturaliter dignior est feia.** Ergo ad hoc mulier habet velamen: ut se ream cognoscat et subditam. Unde **ambro. Ideo mulier velamen debet habere ut scilicet ostendat subiecta viro. et quod per eam priuatio incepit.** Tertio propter angelos mulier debet habere velamen super caput. **Bern. In quis diuersorio. in quis angulo reuerentiam exhibe a glo tuo nec audeas illo parte quod in parte non audeas.** Unde in quibusdam terris talis honestas et pudicitia est mulierum que vix audent coram propriis maritis discooperitis capitibus apparere. sed etiam in quibusdam terris heu oppositum inuenitur. vbi mulieres maritare non solum coram propriis discooperite apparent: sed etiam coram omni populo discooperitis capitibus chorizant. quod indecens est maxime in mulieribus que sunt cognite a viris. sicut virginibus. **l. q. h. eynū de tribus signis fornicitatis. per que fornicitatis cognoscunt. scilicet discooperitis capitibus incedere. ut per in pluribus terris et regionibus. vbi talis modus seruatur inter virgines.** **Q** **Queritur de illis que facies suas colorant ytrum peccent mortaliter. Rñ deo que sic. Et hoc tripliciter contingit. Primo modo si hoc faciunt propter deceptores primoque scilicet que alluciant eos ad concupiscentias illicitas. Unde **aug. Non solum appetere: sed etiam appetere vellet criminofum est.** Unde heu plures tales reperiuntur que quis nolunt concupiscere alios: volunt tamen concupiscere ab alijs. et propterea facies suas ornant et colorant. quod tamen criminofum est. Secundo modo hoc faciunt in contemptum sui creatoris. Quamquam autem tales sic facies suas colorantes offendant deum potest apparere ex hoc quod valde videmus offendere peritos artifices quoniam aliquis presumit aliquid meliorare in operibus eorum. Sic etiam est dicendum de deo creatore omnium creaturarum. Unde **ambro. in hexameron. Deles naturam dei. si vultum naturali colore obnubilas: et exquisito robore profundas.** Item tales similes erunt lucifero. quia volunt pulchriores esse quam deus operibus eos creauit. que tamen omnipotentia sua potuisset eos ita pulchros creasse. sicut cur solem in splendore suo: si sibi placuisset: et eis vitile fuisset. Et dum tales volunt habere exterius facies pulchras: interius sumunt facies diabolicas. contra illud. **Eccl. iij. Non accipias faciem aduersus faciem tuam.** Tertio propter nimiam concupiscentiam quam aliquae habent in pingendo et colorando facies suas. quia sicut **aug. Hoc ab homine colitur quod preceteris diligit. In su****

De peccato

homo in gratia existens nō p̄t abscondi per p̄c̄m mortale a corpore mystico ipsius christi sine mystica effusione sanguinis christi. Unde Bern. in sermone Nō netibi videtur grauiorem ab eo christus sustinere persecutiōem qui suggestiōe maligna exemplo pernicioso. scandali occasione ab eo peruertit animas quas redemit q̄s a iudeo qui sanguinē illius fudit. Tercio templum eius spūale incendit. quilibet enim fidelis templum est opespiritualitatis in baptismo dedicatus. sicut dicit glo. sup illud. 1. Cor. 3. Templum dei sanctum est. quod estis vos. Qui materiale templum incendit malus ē: et reputatur. incendiarius nominatur. et ad papam post denunciatiōem p̄ absolutiōem mittit. quid tunc qui spūale templum eius incendit qd̄ plus oibz templis materialibus diligit. quia illud in suo sanguine consecrauit. Ex quo patet q̄ntū deum offendit qui hōi templū incendit. Unde ps. Incenderunt igni sanctuarium tuū. etc. Tercio talis mulier nocet angelis. Primo quia p̄uat eos et et beatam virginem et oēs sanctos gaudio quod habuerunt in cōuersione illius peccatoris. Unde Luce. 15. dicit. Gaudium est angelis dei sup vno peccatore penitentiam agente. Bern. super cantica Gaudent angeli in p̄uersione peccatorum salutem hōim sitientes. lachryme penitentium s̄t̄ vinū angelorū. Ex quo manifeste elicit. q̄ sicut letati s̄t̄ in p̄uersione illius peccatoris: sic e converso tristatur cum ad peccatum reuertit. Unde Ambrosius. An non angelos in gemiscē credimus: cum hō penitēs ad p̄c̄m reuertitur. ideo dicit. 1. Cor. xi. Quis mulier debet h̄re velamen super caput suum propter angelos se ne offendat angelos occidēdo bonos homines quos ipi custodiunt. Item quia seruitiū illi hōi exhibitum ab ipis angelis euacuatur. de q̄ fuit dicit ps. Angelis suis deus mandauit de re. Item quia ruina ipsorum

reparari debuit p̄ talem hōiem p̄uersus a peccatis. quā reparatiōem illa mulier impedit q̄ illū ad peccandū inducit. Et quibus p̄t q̄ talis mulier grauius offendit angelos. Quarto talis mulier peccat p̄tra primos. qz est interfectrix fratrum suorum cū hōiem quocūqz p̄ ornatum suum ad peccandū inducit. qz omnes sumus fratres. qz oēs habemus vnū patrem et vnā matrem. s. deū et mariā. adam et eā. vnā fidem. vnū baptisma. vnā patriā et hereditatē. s. celū. et deus requirit illas animas a tali muliere in iudicio: et aia ei⁹ erit p̄ aiabus illis. qz fm leges. q̄ occasionem damni dat: d̄ animum dedisse videt. Unde dicit Exo. xxi. Si quis aperuerit cisternam et foderit et non operuerit eā: si ceciderit bos vel asinus in eā reddet dñs cisternam p̄cium iumentis. Ubi dicit glo. Cisterna aperit qm̄ mulier ornata: in eā nō operat bos vel asinus: cadit qm̄ occasione pulchritudinis quā mulier incaute ostendit alii q̄s perit. Et in hoc casu aia perentis de manu mulieris requiritur. Quito diaholo placet talis mulier. qz diabolus vitur tali muliere tanq̄s gladio ad occidendum filios dei. Unde Hier. Gladius igneus est spēs et pulchritudo mulieris. multū enim potēs est ad expurendū cor humanū. vñ Prover. v. dicit. Acuta est gladius biceps. Biceps autē gladius p̄ dicitur pulchritudo ista. qz mulierē in qua ledit p̄ supbiaz: et ipsos aspiciētes p̄ luxuriam. Item p̄ dicit gladius biceps. qz quāz corpis et anime est occasio mortis. Itē diabolus vitur tali muliere tanq̄s rethi. vñ Eccl. vii. Inueni mulierē morte amariorē. qz mors naturalis separat aiam a corpore. sed mulier ornata separat animā a deo que est mors eterna. Sed p̄ subditur ibidē. Que laqueus venatorū est id est demonū: cū quo laqueo capiunt homines. ergo mulier ornata plena est laqueis a planta pedis vsqz ad verticē capitis. Unde exemplū narrat Lesarius. q̄ sacerdos quidam vidit quādam mulierem

vnde videtur in an...
etiam...
q̄ erant...
esse...
et...
L...
p̄...
ad...
et...
vestim...
de...
vestim...
vno...
C...
est...
O...
potest...
p̄...
n...
p̄...
m...
tem...
Qua...
etiam...
L...
et...
v...
bit...
sunt...
nant...
se...
res...
v...
fuit...
p̄...
se...
eis...
n...
Sed...
da...
no...
qu...
u...
C...

varijs vestibus rectam. in cuius vestimē-
torum cauda quā post se trahēbat lon-
gissimam vidit multitudinē demonum
q̄ erant nigri vt ethiopes. pui vt glires
ore cachinantes: manibus plaudētes.
et sicut pisces in sagena inclusi saltātes.
Lōspexit hec sacerdos: eā q̄ stare iussit.
p̄lm̄ aduocauit. et demones ne fugerēt
adiurauit. et vt p̄ls hoc videre posset p̄-
cibus obtinuit. **V**idensq̄ mulier p̄ter
vestimentoz̄ sup̄biam se sic a demonibz̄
delusam et derisui habitā: domū rediēs
vestimēta mutauit. et tā ip̄i q̄ alijs hec
visio facta est occasio humilitatis.

Superbi ornatu quādo
est peccatū mortale.

Ornatus muliez̄ siltz̄ et virorum
potest esse mortale peccatum tri-
pliciter. **P**rimo p̄ter intentio-
nē. quedā em̄ ornant se vt ab alijs viris
p̄cupiscantur q̄ a viris suis. qd̄ cōstat eē
mortale peccatū: licet nō habeant volūta-
tem consentiendi illis q̄ eas concupiscūt
Quia fm̄ Auḡ. nō solum appetere sed
etiam apperi velle criminofum est. **U**n̄
Chr̄s. in libro de p̄punctōe. **S**i muli-
er se decorauerit et ad se visus hoīm̄ pro-
uocauerit: extremam vindictam sustine-
bit. **A**lie vero dicūt sicut ille mulieres q̄
sunt in matrimonio p̄stitute q̄ iam se or-
nant vt viris suis placeāt et sic custodiāt
se ab alijs mulieribz̄. h̄ mērita est iniqui-
tas sibi. hoc patz̄ qz̄ multe mulieres or-
nant se potius qm̄ p̄deunt in publicum
q̄ quādo sunt cum viris suis in domibz̄
suis. **I**tem quādo viri sunt in remotis
p̄tibz̄. et vxores talium dicūt q̄ ornāt
se p̄ter maritos p̄rios ad p̄placendū
eis. sed deus qui nullo modo decipit̄
Sed sciendū est fm̄ sanctū **T**ho. secun-
da secūde. q. clx. q̄ mulier in matrimo-
nio constituta licite potest operam dare
q̄ viro suo placeat ne p̄ eius contēptum
in adulterium labatur **U**nde dicitur. i.
ad **L**horinth. xij. **M**ulier que nupta ē

cogitat que mūdi sunt quō placeat viro
suo **E**t ideo si mulier coniugata ad hoc
se ornat vt viro suo placeat hoc pōt fieri
absq̄ peccato. sic tamen q̄ nō propter
cōsuetudinē aliarū mulierū cū q̄bus cō-
uersatur. nec etiam ex affectu inordina-
to p̄cedat talis ornatu. h̄ cum modera-
tōe fieri debet. **S**z̄ mulieres q̄ viros nō
habent nec habere intendūt nō p̄nt abs-
q̄ peccato appetere cōplacere viroz̄ as-
pectibus ad cōcupiscendum. qz̄ hoc est
eis dare incensiuū peccandi **E**t siq̄dem
hac intentōe se ornāt vt alios prouocēt
mortaliter peccant. **S**i aut̄ ex q̄dam le-
uitate seu etiam vanitate p̄ter quā daz̄
iactātiā nec semp̄ est peccatum morta-
le h̄ quādoq̄ veniale. **E**t eadem rō est
q̄ntum ad hoc de viris. hec ille. **S**e-
cundo cum se ornant ex sup̄bia scz̄ extol-
lendo se super alios hoīes et temnēdo
alios q̄ nō habēt talē ornatū vestiuū. vñ
Innocēti. de vilitate p̄ditōis humane.
Sup̄bus aut̄ vt magnificus videat̄ sa-
ragit vestiri duplicibz̄ indui mollibz̄ pre-
ciosis ornari. **H**oc patz̄ quia heu multū
homines ex sup̄bia se ornāt vt excedāt
alios in pulchritudine. vel saltem nō ex-
cedant̄ ab alijs. vel ex amore vane lau-
dis et vane glorie. vt dicat̄ q̄ ip̄i sint pul-
chri et honorabiles. **N**ō est verisimile q̄
tales homines charitatem dei et proximi
et proprie salutis habeant. quia ver-
ba vane glorie chariora habent q̄ fra-
tres suos. q̄ deum. q̄ propriam salutē
q̄ etiam eternam gloriā. **T**ales em̄
multū contemnūt eternam gloriā qui ei
p̄ponūt laudem et glām̄ hominū. **L**ha-
rius em̄ habent vt pulchri dicant̄ q̄ vt
cōsequantur regnum eternum. qz̄ **L**uce
xiiij. d̄z̄. **O**m̄s q̄ se exaltat humiliabit̄.
et oīs qui se humiliat exaltabit̄ **T**er-
tio p̄ter nimiam complacētiā et amo-
rem et sollicitudinē quam habent ad or-
natum et pulchritudinem corp̄is. **T**an-
tus em̄ p̄t esse amor ille et tāta p̄placētia
q̄ erit peccatū mortale et quasi ydolatria:

De peccato

altræi elatōem et desidero. tūc tu te dep
mis. **C**ū te depmē volo tūc tu te exaltas
Sciēdū tū q̄ i agustijis mortis hō maxie
d3 h3e recursū ad diuinā misēatōez. **U**n
Ambro. in hexamerō De diuina misera
tōe tūc sperandū ampli⁹ est: cum p̄sidia
humana defecerint. **U**n legit de beato
Bern. Qui in merito passionis intratū
confidebat. q̄ cum in infirmitate esset.
q̄ndoq; sibi videret ante tribunal domi
se p̄ntari. **E**t quō sathan multa p̄tra ip
sum diceret. **R**espōdit regnū celoz du
plici iure dñs meus obrinet. scz heredi
tate p̄is. z merito passionis. **A**ltero ip̄e
contentus. altez mihi donat. **A**d hoc in
imicus cōfusus discessit. **T**ertio pōt
q̄s se laudare ad gloriā dei z edificati
onē primoz. **S**icut fecit sanctus pau
lus apl's. **U**n dr. i. **C**oz. xi. **E**stimo me
nihil min⁹ fecisse a magnis apostolis.
Item dicit in alio loco. **A**bundantius
omib; illis laboravi. **I**te iacet se d̄ his
que passus est. **U**n dic. ij. **C**oz. xi. **I**n
labore z erumna z vigilijs mltris. **I**n fri
gore z nuditate in mortib; frequenter. a
iudeis quinquies quadragenasy na mi
nus accepti. **T**er virgis celsus suz. semel
lapidatus. ter naufragiū feci. z sic d̄ ali
is periculis q̄ ibi narat in qb; fuit. **H**ec
beatus paul⁹ de se narat: vt eos ad to
lerentiam z opatōem animat. **U**n dr
Coz. co ca. **S**ustinetis inquit si q̄s in
seruitutem vos redigit. si quis deuorat
si quis in faciem vos cedit. **I**te dicit ro
manis ad roma. 12. **B**enedicite p̄sequen
tibus vos. benedicite z nolite maledice
re. **E**rgo tali intentōe q̄n quis opa sua
manifeste corā hominib; faceret. z q̄n
q̄ de eisdem opib; bonis se laudaret. vt
de⁹ ex hoc honorificaret: z p̄ximus edi
ficaret non peccaret. **U**n christus dixit
in euāg. **M**at. 5. **S**i luceat lux v̄a
corā homib; vt vi. o. v. b. z glori. p. zc
Un **B**reg. in moral. **A**ctio sit in publi
co. intētiō tū maneat i occulto. **Q**uar
to modo cū q̄s se iactat p̄pter aliquē a /

ctum ventalis peccati. **S**icut quando
q̄s laudari vult co q̄ venialiter in laude
delectetur. **V**erbi gratia: vt cū q̄s se ia
ctat de aliquo puo quod nō est p̄tra ca
ritatem dei neq; p̄ximi tali intentione:
vt sic bonus socius estimet. z noiet. et h
est veniale peccatū. **Q**uinto mō p̄
lucrum tpale z ex auaricia solent aliqui
se laudare vt mercatores aliq; qui se ipos
cōmēdāt. z sic p̄ximos suos in emendo
z vendēdo decipe intendūt. vel etiam vt
aliq; hypocrite qui se commēdāt p̄ lu
crum. **S**ciēdū q̄ q̄n malus homo qui
ostēdit se bonū z non est: z sic recipit ali
quam elemosynā cū tamē nō indiget: te
netur restituere in foro cōsciētie pauperi
bus. vel vt mechanicī faciunt: qui vltra
modū suos labores z sua opa extollit et
cōmendant z labores z opa aliorū rep
hendūt z vituperāt. q̄n nihil valeant: q̄
uis etiā quādoq; meliora sint. quod cō
stat esse contra charitatem p̄ximi. **Q**uia
alijs facit qd nō veller sibi fieri. scz atez
z opa alioz vilipendendo. z tales graui
ter peccāt. qz hoc nō procedit ex charita
te: sed ex inuidiā. **U**n dr. **A**ris. ij. **R**opicoz
Inuidus ē qui cōtristat d̄ p̄spirare bo
noz. **I**dē dicit. ij. **R**heto. **S**illis silin
uidet. si in hoc quo silēs sūt vn⁹ excedit
aliū. vn⁹ figulus odit figulū. **S**exto auz
quis se iactat in maleficijs suis. z tūc tra
le est peccatū q̄le est illd̄ peccatū de quo
se iactat. scz mortale vel veniale. **V**erbi
grā sic cū q̄s se iactat de p̄catione mulie
rū vel de tactu illicito. vel etiam de actu
luxurię. vel etiā de supbia. vel cōplacen
tia quā habuit i chorifando z sic de ali
is. **Q**uia multū reprehensibile est et noci
uū sic se de peccatis iactare. **U**n de gre
gori⁹ in moral. **S**ūt nō nulli q̄ nūq; de
flent qd faciunt: sed etiā laudare z de cō
derendō desistūt. **E**t nimirū cū defecit
culpa geminat. **U**n de etiā dicit aucto
ritas **D**upli peccat q̄ se de crimine iactat
Sciēdū. q̄ tam ille q̄ laudat alium in
peccato mortali ip̄m in peccato p̄fortan

do q̄ illud dicit for
ambo q̄n p̄ximi
Dicitur autem q̄n
z a dicitur q̄n p̄
ad dicitur q̄n p̄
Ad dicitur q̄n p̄
De dicitur q̄n p̄
manet q̄n p̄
co. **S**il de tam imp
p̄. **L**audat peccato
z. **Q**uia supbia no
ria. **P**udencia. alio
de alijs. **S**ed q̄n sic
Un de etiā. **P**opule
cum dicitur q̄n p̄
d dicitur q̄n p̄
licis p̄ximi. nec quid
bus noiet. q̄n q̄n d
necelle honorari bis. in
d dicitur q̄n p̄
bus domini. **U**n dr
magi p̄ximi q̄n p̄
z in rebus p̄ximi exaltat
no cum quis se tale z mo
sicut dicitur q̄n p̄
ctant de bis que nō sunt
tando querunt q̄n p̄
Hermāna de schol. dicit
iactant q̄n p̄
esse mortale peccatū vt re
silius dicit q̄n p̄
am de q̄n p̄
Quarto dicit q̄n p̄
suis opib; dicit. **L**icet h̄c
Un p̄ v̄a iactant q̄n p̄
p̄nt bonis v̄a iactant
lectant p̄ximi tūc dicit
Sed tamen si quis iactat
z in eis gloriā querit non ta
feri bonis dicit vt h̄c dicit
p̄ximi etiā si in anem gloriā
veniale. **E**t d̄ hoc materiale
m̄g in cōp̄to theologic h̄c
Silans q̄n p̄
Quod vt apparet iactat q̄n p̄
tiq; iactat q̄n p̄

pbia interiori z exteriori in gñali.

De filiabus superbie. z pmo de iactantia.

Iactantia detestanda est. Pmo qz iactans se de bonis: grāz dei effundet. z opera bona perdet.

Unde de. i. dicitur **Eccī. 20.** Gratie autem factorum effundent. **De scdo dicit.** **Da**rimus in sermone quodā. Non possumus simul p vno eodemq; opere fauore mū / di appetere z pmiū celestis glie inde acquirere. **Item greg. in moralib.** **Q**ui miseris sunt q affectant laudes hoim. et semet ipsis dissipant fructū laborū suorum dūq; se ostendere alienis oculis appetūt dānant qd agunt. **Scdo.** qz talis fert testimoniu de seipo. **G**ad talem p̄r dicit vere qd iudei dixerunt ad ch̄m mēda / āter. vt h̄i **Johis. 8.** Tu de te ip̄o testi monium phibes. testimoniu tuum nō est verum. **In xp̄o** cui hoc dicebat non habebat locum hoc dictū quia veracit̄ potuit de seipo testimoniu phibere. **Q**z seipm nouit plene qd alij homines non possunt facere q seipos plene z veracit̄ cognoscāt. **Unde hylari. dicit.** Soli deo de se credendum est. quia se solus nouit. **Sed in alijs hominibus** verē est qd dicit ap̄ls. ij. ad cor. x. Non q seipm comēdat phatus est. sed quē de? comēdat. **Tertio** qui se iactat idolū seipm facit. seipm colens. z gliam sibi ip̄i attribuēs. que deo principalit̄ attribuenda ē. **Uñ ap̄ls.** Soli deo honor z glia. ps̄. Non nobis dñe non nobis. s̄ noi tuo da gloriā. **Querit̄** vtr̄ iactantia sit peccatū mortale: **Pro quo sciendū.** q seipm iactare siue laudare potest cōtingere octo modis. **Primo** mō ppter bonā famā: vt scz homo possit seruare suā bonāz famā. sic se samuel laudauit postq; senuit coram filiis isrl̄. vt h̄i. i. **Regū. 12.** dicēs ad eos. **Itaq;** puerat̄ sum corā vobis ab adolecētia mea vsq; in hanc diē. **Ecce** p̄sto suz: loq̄mi d̄ me corā dño z corā xp̄o eius. vtr̄ bouē cuiusq; tulerim aut

asinū. si quēpiā calūniat̄ suz. aut op̄ p̄ si aliquē. **Si** de manu cuiusq; munus ac cepit cōtemnā illud hodie restitua mōz vobis. **Et** post subdit. **Testis** mihi est dñs q nō inuenietis in manu mea qc̄q; malū. **Sic** simili modo cū quis inculpatus est; iniuste vel etiā timeret inculpare iniuste: in tali casu posset seipm laudare ad conseruādā famam suā. qz crudel̄ est qui negligit famā suāz. immo hō cū inculpat̄ iniuste: tenet̄ defendere suā bonā famā. z se excusare z ostendere innocētiam suā. qz dicit **Prover. 22.** Melius ē nomē bonū q̄ diuitie mltē. **Uñ Hu.** de sc̄to victo. Non sufficit nob̄ vita sc̄ta: nisi sit z fama bona. **Uñ Aug.** Duo sunt tibi necessaria. scz cōscientia z fama. **Consciētia** ppter te. z fama ppter p̄ximū. **Scdo** potest quis se laudare de bonis suis propter subleuationē sp̄i: sic se laudauit ezechias. vt habet̄. **Esa. 38.** vbi dicitur. **Egrotauit** ezechias vsq; ad mortem. z introiit ad eum esaias p̄pha z dixit ei. **Hec** dixit dñs deus **Dispone** domui tue qz morietis tu z non viues. z conuertit ezechias faciem suam ad parietē z adorabat dñm z dixit. **Obsecro** dñe memento queso: quomodo ambulauerim corā te in p̄tate z in corde p̄fecto z quod bonū est in oculis tuis feceriz. et fleuit ezechias fletu magno. z factuz est p̄bū dñi ad esaiam. p̄phetā dicens. **Uñ** der̄ dic ezechie. hec dicit dominus. **Audi** diuī orōnez tuā z vidi lachrymas tuas z ecce ego adijciam sup̄ deos tuos. xv. annos. z de manu regis assyrioz eruaz te. z ciuitatē istā. **Sic** simili mō cum q̄s esset in maximis anxietatib; cōstitutus sine etiā in agone mortis: z de desperat̄ione tēptaret̄: tūc posset q̄s in tali casu. bōa opa sua ad memoriā reducere ne desperaret. **Et** cū ecōuerso homo d̄ elatōe z cōplacētia sui p̄p̄ius tēptaret̄: tūc peccata sua eēt reducēda sic ad memoriā. vt sic humiliaret̄. **Huius** simile legit̄ d̄ sancto antonio. cui diabolus dixit. **Cū** te ex

do q̄ ille qui laudez q̄rit in tali peccato
ambo grauit peccat. **Uñ** aug. sup ps
Duo sūt genera psecutor. s. vituperatū
z adulatū. Sed plus persequit lingua
adulatoris q̄ manus psequentis. **I**dez
Adulatū lingue ligat hoies in peccat
Delectat em ea facere in q̄bus nō soluz
metuit reprehensor: sed etiā laudat opa
tor. Sed heu iam impletur illud dictū
ps. Laudat peccator in desiderijs suis
z. Quia supbia noiatur hōestas. auar
ricia. pudentia. astutia prudentia z sic
de alijs. Sed q̄ sic laudant decipiunt.
Unde esa. 3. Popule meus qui te bea
tum dicunt: ipi te decipiunt. Ergo nō
debemus nos iactanter laudare in ma
licijs nostris. nec gaudere de iniquitati
bus nostris. de quibus dolendum est.
nec velle honorari in his. in q̄b merito
deberemus verecūdari corā deo z omni
bus hominib. **Uñ** Bern. Quid est
magis puerum q̄ letari cū malefeceris
z in rebus pessimis exultare. **S**epti
mo cum quis se false z mendacit iactat
sicut heu sepius contingit q̄ multi se ia
ctant de his que nō sunt vera. z sic mē
tendo querūt vanaz gloriā. **T**ūc fm
Hermānū de schil ditz. Qñ verba tal
iactantie sunt in materia falsa: tunc pōt
esse mortale peccatuz vñ veniale: sicut ea
falsitas est de qua se iactat: vel mendaci
um de q̄ gloriā q̄rit in bonis opibz suis.
Coctrāo cū q̄s se iactat z laudē q̄rit in
suis opibz bōis. **T**ūc fz her. d schilditz
Qñ p talem iactatiā querit gloriā quā
pferit honori diuino vel sue salutē vel di
lectioni pximi tunc sic est peccm mortale
Sed tamen si quis se iactat de aliq̄bus
z in eis gloriā querit. non tamen illā pre
fert honori diuino vñ sue salutē vel dilcōni
pximi: etiā si inanem gloriā q̄rat. p̄t eē
veniale. **E**t d hac materia loq̄tur etiaz
mḡ in cōpeditio theologice p̄itarz dicēs
Silaus q̄rit p opa p̄tutū. h̄ ē duplicat.
Q̄ vñ appetit laudis p̄iū ḡit op̄ p̄tutuz
tāq̄ in adēs. sicut p̄tingit i cāru z p̄ dica

tōe q̄nqz. z tūc e veniale. **P**laus ē finis
pncipalit p̄stitur op̄ p̄tutuz z opanti. ita
q̄ ibi p̄stituat finē vltimū. z sic ē mortale
qz tūc inhēt et̄y finē vltio: s̄ aliq̄ possēt
d̄nari cū bōis opibz suis. s. q̄ p̄rio z p̄n
cipalit z finalit itēderēt laudē hūanam
quā p̄ponerēt dō z p̄p̄saluti. **E**xēplū i
euāgē. d phariseo. **L**u. 18. q̄ decias de
dit. z duos dies i heb dō ada ieiunauit:
z tū cū his p̄meruit ifernū qz de his bo
nis opibz se iactauit. z i eis dēvanā gl̄iaz
q̄siuit. **S**ciēdū et̄ q̄ hō p̄ssēt amittere
mercedē suā si se iactat d̄ bōis opibz su
is. et̄ si mortalit n̄ peccat **H**ec ille. **E**r
go p̄ictosū ē: z malū valde aliquē se iacta
re z laudari velle i bōis opibz suis. **Uñ**
Isidor. d̄ sūmo bono. **Q**ui h̄ de bono
laudari appetit spem p̄dit z gl̄iaz merce
dis i futuro n̄ recipiet. **I**te **E**huzo. sup
Matth. **O** insipies qd tibi p̄dest ista
laudatio post mortē. s̄ vbi et̄ n̄ lauderz.
Ite nō solū cauē debem. ne bōa n̄ra ia
ctant p̄feram. s̄ etiā prudentē cauere de
bem. ne in clarō e mētis nos d̄ bōis no
stris iactem. **Uñ** legit̄ exēplū. **Q**uidā
frat̄ religiosus in qdā monasterio erat.
q̄ sepi. excessit in mltiloq̄o. q̄ semel in p̄
sentia abbat̄ sui loq̄bat̄ de nō sibi com
missis. **Q**ui abbas seriose dixit **F**rat̄ ta
ce z vade tua silētū tuū. **I**n q̄b p̄bis il
le frat̄ cōpūct. ē. z iuit ad cellam suāz et
amō tacuit: q̄ n̄ loq̄bat̄ nisi int̄rogaret̄
In quo silentio p̄fecit ab intra in mēte:
q̄ deus sibi reuelationes sanctas manē
festauit. **F**uit aut̄ heremita in silua non
longe a monasterio **A**d quē iuit abbas
ad p̄curādū sibi cuz sacramento eucha
ristie. qz infirmus erat heremita ille. z sū
psit abbas secū illū frēm qui sic silētū
seruabat. **E**t cū irent in via: quidam la
tro audiens nolam cū sacramento: affo
ciauit se eis z iuit cū eis ad domuz here
mitē. z māsit in ianua stans foris. qz re
putauit se indignū esse q̄ intraret ad tā
sanctū viz. z qu heremita tā debebat su
mere sacramētum: tūc dixit latro **D**e

De peccato

Ex quo em̄ aliquis litem incepert ha-
bere cum p̄pria vxore: non habebit re-
quie neq; in p̄senti. neq; in futuro. puer.
9. **T**ecta p̄stillantia z mulier litigiosa cō-
paratur. **Q**ui in domo perstulante est:
q̄n vult declinare stilliciū in vno loco i-
uenit illud in alto: ita q̄ non inuenit ibi
q̄erem: sicut r̄ vxor quietem nō inuenit
ex quo incipiunt esse litigiosi: z valde ma-
le est eis. **P**rimo quātum ad corpus. q̄
uis em̄ magnas diuitias habeat tamē
sunt tristes. z cū gaudio nō p̄nt vti: qz si
ibi mutuo inuident. **U**nde puerbī. i. 7.
Melior est buccella panis sicca cū gau-
dio: q̄ plena domus victimis cū iurgio
Secō quātum ad aīam. qz tales ī m̄ri-
monio discordātes multa peccata mor-
talia inter se committūt in periculuz ani-
marum suarum. scz maledicendo. blas-
phemādo. seinuicem pcutiēdo. z sibip-
sis malū oprādo. **E**t hoc totū fit ex istin-
ctu diaboli qui cū talibz morat̄. **Q**uia si
cūt illi qui sunt simul pacifici z p̄cordes
h̄nt deum secum morātem. **U**n̄ **D**af.
i. 8. **U**bi duo vel tres fuerint congrega-
ti in noīe meo: in medio eorum ego suz.
sic discordes h̄nt diabolū secum mor-
rātem: qui ad tales discordias eos insti-
gat. **Q**uarto non est litigādum dere q̄
hoīez non molestat. **U**n̄ **E**cclī. xi. **D**e
illa re que te non molestat ne certaueris.
Contra hoc faciunt qui oīa expediē vo-
lunt. z tales sibip̄s faciunt iquietudiez
mentis z impedimentum p̄fectus sui.
Contētio s̄m **H**ermā. de schilditz ē im-
pugnatio veritatis cū p̄fidētia clamor̄.
z vt sic semp est mortale peccatum. quia
repugnat veritati z paci q̄ est effect̄ cha-
ritatis: imo sine qua charitas haberi n̄
p̄est. **Q**uia s̄m **A**uḡ. in libro pasto-
ral. **S**uperbia parit dissentōem. chari-
tas unitatem. **E**t hoc est q̄ cōtentiosus
per sacros canōnes phibetur ordinari.
vt. xli. di. c. i. **Q**uod non fieret: nisi con-
tentio esset p̄c̄m mortale. **S**i t̄n aliq̄s
impugnaret falsitatem. v̄l defenderz ve-

ritatem cū inordinato clamore: possz ēē
veniale p̄c̄m: nisi forsitā esset rāta inor-
dinatio q̄ esset magnū de hoc sc̄ā daluz
tunc q̄nq; etz possz in hoc cōmitti pec-
catū mortale maxime q̄n īpugnatio fal-
sittatis vel defensio veritatis non p̄tinet ad
conseruatōem fidei vel veritatis vite. **S**i
aut̄ p̄tineret ad aliquod istorū nō credo
q̄ faciliter possz ex hoc q̄s incidere pec-
catum mortale.

De ipocrisi.

Ipocrisis est p̄c̄m valde dete-
stādū. **P**rimo qz hypocrita ē sy-
mea diabolivolens imitari fili-
os dei: z quod filij dei faciunt ad sui de-
corem: ip̄e facit ad sui iugularōem. sicut
de q̄ dā symea refertur quā diues qui-
dam enutriebat. **J**uxta quem in p̄rio
quidā pauper sutor preparauit calceos
Et q̄ndo incidit coreum ad calceos: tūc
symea ex opposito in domo sui dñi obf-
uabat eum. z q̄c̄to surrexit. z cultelluz
de manu posuit: rā cito accurrit: z etiam
coreum sibi p̄scidit. volens facere sicut
a sutoze vidit. **E**t sic destruxit pauperi
coreum. quod ille pauper diuiti sepe cō-
questus fuit. quez ip̄e non curauit **T**ūc
ynavice accepit sutor nouaculuz ad ma-
nū. z rasit sibi barbā sub collo suoz gut-
ture. qd̄ cernēs symea etz p̄ recessū suū
aduenit. z cultellū recepit: z sic sibi fa-
cere voluit. z sic seip̄am occidit **S**ic hy-
pocrite faciunt sibi ad p̄nicē qd̄ boni si-
bi faciūt ad salutē. **S**ecō p̄t valere ad
deteratōem hui⁹ peccati pena quā scri-
ptura ip̄is minaf. **E**t yna pena ē q̄ nū-
q̄ videbūt faciē dei nisi cōuertant̄. **U**n̄
Job. i. 3. **N**on venit in conspectu ei⁹ oīs
hypocrita. nec mix q̄ deus nō sit an̄ cō-
spectū hypocrite. **O**īa ei opa sua faciūt
ab hoībz videaf: hoc est ynnū qd̄ multuz
placet deo q̄ homo cor suum z intēdēz
suā sepe erigat ad deū. **U**n̄ sup̄ illd̄ ps.
Firmabo super te oculos meos d̄r glosa
in persona dñi. **N**on auferā oculos me-
os a te. qz tu semper leuas oculos meos

ad me. **C**ontra hoc
ad d̄n̄m d̄n̄m p̄c̄m
res multas que do-
hypocrita p̄c̄m. **E**t de
Ereosoloz p̄c̄m
qui d̄n̄m n̄p̄i d̄n̄m
em̄ iur̄m. nec t̄n̄m
Jem̄. **E**reosoloz p̄c̄m
p̄c̄m cōm̄m̄m̄m̄
oīo cōm̄m̄m̄m̄. **J**em̄. **E**
pharicē z hypocrite
chris̄ de calceis: sicut
le h̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄
Sed quozes ip̄e de
hypocritas. **R**idiculi
d̄n̄m qz ip̄i sunt p̄c̄m
et d̄n̄m p̄c̄m: sicut ip̄e
dent em̄ am̄m̄m̄m̄m̄m̄
tum possentore eccle-
t̄n̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄
Et am̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄
q̄ hypocritas ip̄e capie
De ip̄e d̄n̄m
Lequit̄ de ip̄e d̄n̄m
s̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄
tres ip̄e d̄n̄m
q̄ aliquis cōi d̄n̄m
d̄n̄m d̄n̄m: in oculo nō
fender. **E**t in illa p̄c̄m
t̄n̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄
cū d̄n̄m d̄n̄m ap̄m̄m̄
boni opa sicut vt sicut ab
aut̄. **E**t in illa ip̄e d̄n̄m
oculis t̄n̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄
vt. **E**reosoloz d̄n̄m
Que d̄n̄m quod ap̄m̄m̄
t̄n̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄
na ip̄e d̄n̄m et cum aliq̄s
cūm̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄
gum̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄
aut̄. d̄n̄m d̄n̄m sicut vt d̄n̄m
ta non est. **E**t in illa ip̄e d̄n̄m
tur bonitas intēdēz. **J**em̄
oculaf̄ d̄n̄m. **J**em̄ d̄n̄m
t̄n̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄
Chypocrita q̄ d̄n̄m

deberem? timere inobedientiaz q̄ mo-
 rem exēplo filij dei. de quo Bern. dicit
 Demēto re frēs christus ne pderz obe-
 dientiā pdidit vitā. **T**ertio scz ad de-
 testandaz inobediētiā potest valere h̄ q̄
 inobediētia reddit hoiem maledictuz
Un̄ Deutro. 27. **M**aledict⁹ qui nō p/
 manet in f̄monib⁹ legis huius. nec eos
 ope p̄ficiat. **E**t Ecclī. 41. **V**e vob̄ viri i/
 p̄y qui dereliquistis legem altissimi **E**t
 si nati fueritis in maledictione nascemī
 z si mortui fueritis i maledictiōe erit ps
 vestra. ps. **M**aledicti q̄ declināt a mā-
 datis tuis. **Q**uarto p̄orvale ad dere-
 stationē huius peccati hoc q̄ inobediē-
 tes socij demonū sūt. **I**nter oēs creatu-
 ras non inveniuntur nisi due que non
 obediunt deo. scz demones et mali ho-
 mines **U**nde Joh. 18. **H**abitent in ta-
 bernaculo eius socij eius. immo viden-
 tur diabolo attinere inobediētes: sicut
 obediētes dñs reputat sibi attinere. vñ
 Matthei. 12. **Q**uicumq̄ fecerit volunta-
 tem patris mei qui in celis est: ip̄e meus
 fraterz soror z mater est. **E**rgo studē
 debemus obediētiā exēplo xpi qui dī-
 at. Joh. vi. **D**escēdi d̄ celo. nō vt faciā
 voluntatem meam: sed voluntatē ei⁹ q̄
 misit me. **Q**uerit vtz inobediētia sit
 peccatū mortale: **R**espōdeo f̄m **T**ho.
 sc̄da sc̄de. q. cy. q̄ sic. nā inobediētia cō-
 trariat charitatē dei. q̄ exigit vt eius p̄-
 ceptis obediāt. **I**n preceptis autē dñis
 p̄tinetur q̄ superiorib⁹ obediatur **U**n̄
 Roma. 13. **Q**ui potestati resistit dei or-
 dinationi resistit. **I**tem contrariat dile-
 ctioni p̄ximi in quantum superiori sub-
 trahit obediētiā quaz ei debet. **S**ci-
 endū q̄ **H**ermann⁹ deschilditz sub ali-
 is p̄bis respōdit ad p̄dictam questionē
 dicens. **I**nobediētia est q̄ dā repugnā-
 tia ad voluntatem superioris v̄l transgres-
 sio statuti dei vel prelati. **S**i ergo illa re-
 pugnantia quaz habet subiectus ad vo-
 luntatem superioris: puta dei vel prela-
 ti sit in his in quib⁹ subditus necessario

tenetur superiori obtemperare. tunc vo-
 catur preuaricatio vel rebellio. z quādo
 scienterz cū deliberatione fit est morta-
 tale p̄ccm̄ yalde graue quasi quedā ido-
 latria. **U**nde dicit p̄mo regū. 15. **Q**ua-
 si p̄ccm̄ artolandi est repugnare. z quasi
 scel⁹ idolatrie nolle acquiescē. **S**i tñ illa
 repugnātia nō esset in his in quib⁹ subie-
 ctus necessario hz obtēperare. v̄l etiaz si
 esset aīo indeliberato. vel si p̄cederet ex
 p̄babili ignorātia: posset esse quāq̄ venē-
 ale. quāq̄ sine p̄ccō **V**erbi gr̄a. **S**ubditus
 quā repugnaret p̄cepto plati male p̄-
 cipietz v̄l se opponēt malevite sue eo mō-
 quo deberet corā suo superiori. **E**t sic etiā
 dicēdū videt de transgressione statuti v̄l
 canonū v̄l alicui⁹ regule v̄l statuti plati:
 si tale statutū v̄l mādatū teneat f̄m sim-
 plicē iussione: p̄t eē veniale p̄ccm̄ nisi ta-
 lis trāsgressio essz que p̄ se mala esset. v̄l
 etiā indifferent fieret ex p̄temptu.

De contentione. **S**
Quoniam vitare debem⁹. **P**ri-
 mo qz est p̄ccm̄ diabolicū. vñ d̄
Aug⁹. **N**ihil simili⁹ ē actib⁹ de
 monū q̄ litigare. vñ suum diaboli non
 dei se ostendit q̄ libenter litigat. ij. ad ti-
 mo. ij. **S**eruū at̄ dñi nō oportet litigāē
 h̄ mansuetū esse. **D**iscordiā faciēs z cuz
 p̄xio litigās n̄ solū ē f̄m diaboli h̄ etz si
 li⁹ diaboli. **U**n̄ greg⁹. in pasto. **S**i dei
 vocant filij q̄ pacē faciūt p̄culdubio sūt
 filij sathane q̄ eā p̄fūdūt. **S**ciēdū tñ q̄
 quib⁹ cū omib⁹ hoib⁹ debeam⁹ habē
 pacē tamen specialius cū quatuor gene-
 rib⁹ hoīm non est litigādū. **P**riō cuz
 potentib⁹. vñ d̄ Ecclī. 8. **N**ō litiges cū
 homine potente: ne forte incidas in ma-
 nib⁹ eius. z cum hoie locuplete: ne for-
 te contra te constituat litē tibi. **S**ul-
 ros em̄ pdidit auxz argentū. **S**ecō cū
 homine linguato scz qui est multoz ver-
 borum. **U**nde Ecclī. 8. **N**on litiges cū
 homine linguato neqz struas in ignem
 ip̄ius ligna. **E**t cum homine tracundo
 non faciēs rixam. **T**ertio cū vxoē p̄pria

De peccato

Barth. Qui pecunie fuit presentibus comodis pedibus stringit et futuris. **Q**uinto si quis ostendit sanctitatem fictam et in ipsa ficitate delectatur cum alias nullum malum preterdit. de quo dicit **A**risto. 3. ethi. quod talis magis videtur vanus quam malus. **T**unc secundum her. de schilditz potest esse peccatum veniale. **S**exto si quis simulat sanctitatem quam libenter haberet: credo quod non peccet mortaliter.

Septimo: si quis simulat sanctitatem occultando suum peccatum ne alii scandalizent. et secundum the. scilicet scilicet. potest fieri laudabiliter: ut aliquis occultet peccatum suum: ne alii ex hoc scandalizent. quod verum est pro quod fit scandalum. **O**ctavo cum quis ad honorem deit. proximorum edificat domos simulat sanctitatem. ut quando aliquis bonus religiosus maioris compositorem ostendit coram extraneis ut ipsi magis edificent: iste non peccat sed meretur. **U**nde **B**arth. 5. Sic luceat lux vestra coram hominibus: ut videant opera vestra bona et gloria. **D**e pertinacia. **X**

Pertinacia etiam est filia superbie de qua videndum est quomodo sit peccatum mortale. **R**nde secundum richardum **Q**uod pertinacia nihil est nisi cum in nostra sententia non assensum aliorum imprudenter persistimus. **H**oc autem secundum her. de schilditz potest contingi dupliciter. **P**rimo in defensione peccati vel erroris. et si talis error sit peccatum mortale: non est dubium quod pertinacia hoc defendens sit mortale peccatum. **S**cdo quod sit pertinacia involendo alios vincere. quod sicut dicit **A**risto. 4. in li. 4. ethimo. pertinax dicitur eo quod in proposito suo usque ad victoriam perseueret. **U**nde patet quod pertinacia spiritus est peccatum mortale ex genere suo. sed sententia tamen in vincere vellet potest esse non mala vel vere similis et tunc potest esse sine peccato mortali. **S**i enim bona esset sententia vel certa: tunc non esset pertinacia: sed perseuerantia. **S**i autem dubia et si non falsa vel verisimilis: sed sententias tamen aliorum imprudenter persistere in eavictiosum est.

De discordia. **Y**
Discordia opponitur concordie que a charitate causatur. **D**iscordia autem

est peccatum in quantum homini concordie contraria est. **P**otest autem ipsa concordia tolli per discordiam dupliciter. **U**no modo per se scilicet quando scienter et intentioe aliis dissentit a bono diuino vel a bono proximi in quo tenet sentire. hoc est peccatum mortale ex suo genere propter contrarietatem ad charitatem. **U**nde dicit **B**ernardus. Sic in pace factus est locus domini: sicut in discordia locus fieri diabolo manifestum est. **D**iabolo autem non sit locus. nisi per mortale peccatum. **A**lio modo per accidens potest tolli concordia. **U**nde cum intentio aliquorum est ad aliquod bonum quod pertinet ad honorem vel ad utilitatem proximi. et in hoc fixi sunt propter bonum intendit: et per hoc currere plura media ad hoc bonum persequendum. **U**nde illorum est imitatio huiusmodi melius. vel habetiam. **A**lii autem alium medium et aliam viam. et tunc discordia est propter intentionem est per accidens. quod ambo ad bonum finem intendunt: et non est peccatum. quia non repugnat caritati. quod diuersitas opinionum non dissoluit charitatem dicitur. **S**cilicet sciendum tamen quod discordia quando est de peccato vel ipsorum quod discordat cum alius vult vere bonum cui alter scienter resistit. et cum hoc male intendit. **Q**uod autem ex peccato usque: puta cum vterque dissentit a bono alterius. et vterque inordinate diligit bonum proprium.

De presumptioe nouitatum. **A**
Resumptio nouitatum est etiam filia inanis glorie. et oritur ex superbia quod iste quod vult honorem ab hominibus inuenit modum nouum et singularem et rarum: in quo homines possunt mirari. **U**erbi gratia sicut in cantando. in choro cantando. investitur in superbe incedendo. et sic de aliis. **Q**ue ritur vtrum presumptio nouitatum sit peccatum mortale. **R**nde secundum **H**ermannum de schilditz: quod presumptio nouitatum potest esse in debita presumptioe et usurpatioe aliquorum sunt investitur. vel in ornatu. vel in choro rizando vel fraudem proximo faciendo. et sic de aliis. **E**t quando talia ascendunt ad principium. et ad malum exemplum in moribus bonis sunt magna peccata mortalia. **S**ic

quod inuenit modum nouum et singularem et rarum: in quo homines possunt mirari. **U**erbi gratia sicut in cantando. in choro cantando. investitur in superbe incedendo. et sic de aliis. **Q**ue ritur vtrum presumptio nouitatum sit peccatum mortale. **R**nde secundum Hermannum de schilditz: quod presumptio nouitatum potest esse in debita presumptioe et usurpatioe aliquorum sunt investitur. vel in ornatu. vel in choro rizando vel fraudem proximo faciendo. et sic de aliis. **E**t quando talia ascendunt ad principium. et ad malum exemplum in moribus bonis sunt magna peccata mortalia. **S**ic

ad me. **T**ertio modo possunt valere ad detestatoem huius peccati maledictio- nes multiplices quas dominus ihesus super hypocritas protulit. Unde **Sach. xxiij** **U**erobis scribez pharisei et hypocrite qui clauditis regnum celorum ante homines, non enim intratis, nec introeuntes sunt in intram. **I**tem. **U**erobis scribez pharisei et hypocrite qui comeditis domos viduarum in oratione longa. **I**tem. **U**erobis scribe et pharisei et hypocrite qui similes estis sepulchris dealbatis, et sic de alijs pluribus maledictionibus que in euangelij inveniuntur. **S**ed quereretur: quare dominus ita persequebatur hypocritas. **R**espondeo secundum **Suul. iugod. q. 1** deo: quia ipsi sunt perditores simulatores se esse ex dei parte, et sunt ex parte diaboli, videlicet enim amici et sunt inimici: et ideo multum possunt nocere ecclesie dei. **U**nde hereticus per hypocrisim homines decipiunt. **E**t antichristus qui caput erit malorum per hypocrisim homines decipiet.

De speciebus hypocrisis.

Equit de speciebus hypocrisis. et secundum **guil. lugdu. pot. distingui in tres species hypocrisis. Prima est quoniam aliquis coram hominibus simulat se obsequere deo: et in occulto non timet deum offendere. Et in illa prima specie bonitas tamen apparet in exterioribus operibus. **S**ecunda species est quoniam in aperto et in occulto bona opera facit, ut sanctus ab hominibus videtur. Et in illa specie bonitas ostenditur in occultis et in apertis: sed non in intentione. **C**ontra quod dicit **Gregorius. in moral. Omne bonum quod agimus per intentionem semper ad celestia leuamus. **T**ertio species est cum aliquis minoribus hypocrisim relinquit: ut in maiori et subtiliori permaneat, ut cum aliquis requiritur an ieiunet, dicit deus scit, ut dicatur hypocrita non esse. Et in ista specie non predestinatur bonitas intentionis. **I**n prima multum occultat diabolus. **I**n secunda magis. **I**n tertia maxime.****

Hypocrisis quoniam est peccatum mortale.

Queritur quomodo sit hypocrisis. **R**espondeo quod hypocrisis fit et quoniam sit mortale et quoniam do non est. **R**espondeo quod hypocrisis fit multis modis. **P**rimo quoniam quis ostendit sanctitatem, quoniam neque habet: nec habere curat, et tamen ut sanctus reputetur, sic secundum **Thomam** secunda sede. q. cxi. est peccatum mortale, quoniam nihil totaliter peruenit ad sanctitatem nisi per peccatum mortale. **U**nde **Sanctus Augustinus. sup. ps. 63. Simulata equitas non est equitas: sed duplex iniquitas. **E**t hoc patet quod in hypocrisis tali est duplex peccatum, scilicet iniquitas, quoniam occulte iniqui et mali sunt, et falsitas: quoniam fingunt et mentiuntur se esse sanctos et non sunt. **U**nde **hieronymus. in epistola. Dupliciter peccati reus es non habere quod crederis, et quod non habueris simulare. **U**nde etiam. **12. q. 1. in capitulo. Nolo. dicitur quod licet hypocrisis uiuat corporaliter mortuam tamen est spiritualiter. **S**ecundo si sanctitatem ostendit, ut falsam doctrinam scilicet heresim seminare possit: talis peccat mortaliter et facit contra deum et contra salutem proximi, et talis simulatio sanctitatis est contra hereticos, quoniam heretici multum ieiunant: et genuflectiones longas faciunt ut sic homines decipiant: et suis falsis doctrinis credant. **T**ertio si ostendit sanctitatem propter reuerentiam possit sibi ecclesiasticam dignitatem acquirere ad quam tamen in dignum est talis, etiam si iustiter deum offendet. **U**nde **Bernardus. sup. Hissus est. O frater quoniam tuus hominibus posse desidero: toties deum meum offendo, proinde peccato et peccati sapio quoniam dei sum. **U**nde **augustinus. in libro de doctrina christi. Cum homo illi qui naturaliter sunt sibi pares hoc est hominibus, dum autem affectat intolerabilem quidem superbiam est. **Q**uarto: si ostendit sanctitatem ut iniuste acquirat quecumque bona temporalia, in quibus finem constituit, sic secundum **Her. de schiltitz** est peccatum mortale. **Q**uod etiam sic patet, quoniam quis talis non querit sibi honorem et ecclesiasticam dignitatem ut ambitiosi, nec querit falsam doctrinam seminare ut heretici, sed tamen querit temporalem sub am congregare, et deo auarus est et auarus nihil est scelestius. **U**nde **augustinus. Auarus antequam lucret: scilicet propter deum, et antequam aliquid capiat capiat. **U**nde etiam **Chrysostomus. sup.**************

De peccato

elationem proprie complacentie evitare poteris sicut Augustinus est. ut cum homo laudatur de suis bonis actibus: de illa laude non gaudeat propter se: pura ratione proprie complacentie: sed solum gaudeat de his propter utilitatem ex eis bonis proximo proveniente. Et quod homo de seipso ingemiscat et doleat: et sub seipso hoc displiceat quod alijs placet et ab alijs laudatur et studeat quod ab illa laude expressim amoveatur. et quod tamen laude quod opus quod laudatur totaliter in deum referat. **Bernardus.** Quid mihi de victoria laudem ascribo: cum mea virtute non triumpho. **Item** diligenter debet inquirere in se quoniam primus bona facta sua vituperat an ipse de hoc doleat propter peccatum proximi et non propter seipsum. **Item** an plene dolet si aliquis magis iustus de factis suis melioribus amplius vituperat. Et si hoc inveniatur verisimiliter estimare poterit quod elationem proprie complacentie perfecte edomauerit. **Tertio** superbia se occultat sub specie humilitatis et singularis sanctitatis. **Quod** sicut Augustinus maxime apparet in his quod de mundi contemptu et de fordidis vestibus in seipso gloriatur. **Et** ista exultatio superbie tanto est periculosior: quanto seipso religionis et sanctitatis decipit. ut dicit Augustinus. **Et** tales in seipso quoniam de suis bonis actibus inter complacent sibi quod ex propria eorum complacentia totaliter absorbent. **Unde** sic sibi placentes deo multum displicent. ut dicit sanctus Augustinus. **Cuius** exemplo quod de ammodo sicut de accidisse sero antonio. **Unde** sibi quadam vice incidit quod nullus monachorum tanto tempore in heremo sicut ipse deo servisset. **Ex** quo etiam se existimabat ceteris superiorem. propter quem lapsum divinitus statim sibi dictum est: alius esse in heremo se meliorem. **In**sinuans sibi de paulo proprio heremita. quem accedens iustus est. **Cuius** vitam cum contemplantur fuisset: pro nihilo amplius suam vitam estimabat. **Remedium** ad expellendum superbiam. quod se sub specie humilitatis et sanctitatis occultat in hoc consistit quod homo cogitet quod nihil

potest ex seipso sine gratia dei. et quod nihil estimet omnino bonum pro eum factum respectu eius quod facere debuisset: dicens se iuxta doctrinam christi servum inutilem et indignum. **Recogitet** etiam quod ex se nihil habet nisi peccatum et quod se timeat sibi aliquid deesse de his quod continent ad necessitatem et ad augmentum salutis sue. et quicunque diligenter ista recordari voluerit: procul dubio omnem superbiam a corde suo eliminabit.

Sex remedia contra omnem superbiam et Remedia generaliter contra omnem superbiam sunt sex. **Primum** est: consideratio vite sanctorum preteritorum quorum comparatione omnis perfectio nostra imperfectio videtur. **Cum** enim consideramus humilitatem beate virginis. austeritatem beati Jobis baptista. puritatem Jobis euangelista. largitatem beati Martini. et sic de alijs. tunc videmus manifeste quod vita nostra sit quod si nihil respectu sanctorum procedit. **Unde** **Gregorius.** Qui vitam precedentium respicit quod in se gemere debeat subtiliter cognoscit.

Secundum remedium est videre defectuosos homines. scilicet homines pauperes. cecos. claudos. leprosos. et sic de alijs. quod quilibet nostrum quantumcumque sanus et fortis: a duc potest fieri talis si deus permittit. hoc se cogitandum est nobis. ut sic per talem considerationem humiliemur. **Tertium** remedium est consideratio vilis servitutis in qua homo est si ipse est superbus. quod est servus diaboli. **Unde** **Job.** xli. Ipse enim est rex super omnes filios superbie. **Et** sicut quilibet rex habere regnare super suos subditos: sic et diabolus super superbos. **Item** sicut humiles sunt filii dei: quod dabit eis regnum per hereditatem patris. **Sicut** dicit **Luc.** xii. Nolite timere pro illis grex quod complacuit patri vestro dare vobis regnum. **Sic** et superbi sunt filii diaboli quod dabit eis infernum et eternum supplicium. **Unde** **Augustinus.** in epistola. Quod superbum videns. filium esse diaboli non dubites. **Quartum** est consideratio vilitatis propriae. **Primum** quoniam puer de vili materia concipitur. et in utero matris nutrit. **Se**

elationem proprie complacentie evitare poteris sicut Augustinus est. ut cum homo laudatur de suis bonis actibus: de illa laude non gaudeat propter se: pura ratione proprie complacentie: sed solum gaudeat de his propter utilitatem ex eis bonis proximo proveniente. Et quod homo de seipso ingemiscat et doleat: et sub seipso hoc displiceat quod alijs placet et ab alijs laudatur et studeat quod ab illa laude expressim amoveatur. et quod tamen laude quod opus quod laudatur totaliter in deum referat. Bernardus. Quid mihi de victoria laudem ascribo: cum mea virtute non triumpho. Item diligenter debet inquirere in se quoniam primus bona facta sua vituperat an ipse de hoc doleat propter peccatum proximi et non propter seipsum. Item an plene dolet si aliquis magis iustus de factis suis melioribus amplius vituperat. Et si hoc inveniatur verisimiliter estimare poterit quod elationem proprie complacentie perfecte edomauerit. Tertio superbia se occultat sub specie humilitatis et singularis sanctitatis. Quod sicut Augustinus maxime apparet in his quod de mundi contemptu et de fordidis vestibus in seipso gloriatur. Et ista exultatio superbie tanto est periculosior: quanto seipso religionis et sanctitatis decipit. ut dicit Augustinus. Et tales in seipso quoniam de suis bonis actibus inter complacent sibi quod ex propria eorum complacentia totaliter absorbent. Unde sic sibi placentes deo multum displicent. ut dicit sanctus Augustinus. Cuius exemplo quod de ammodo sicut de accidisse sero antonio. Unde sibi quadam vice incidit quod nullus monachorum tanto tempore in heremo sicut ipse deo servisset. Ex quo etiam se existimabat ceteris superiorem. propter quem lapsum divinitus statim sibi dictum est: alius esse in heremo se meliorem. Insinuans sibi de paulo proprio heremita. quem accedens iustus est. Cuius vitam cum contemplantur fuisset: pro nihilo amplius suam vitam estimabat. Remedium ad expellendum superbiam. quod se sub specie humilitatis et sanctitatis occultat in hoc consistit quod homo cogitet quod nihil potest ex seipso sine gratia dei. et quod nihil estimet omnino bonum pro eum factum respectu eius quod facere debuisset: dicens se iuxta doctrinam christi servum inutilem et indignum. Recogitet etiam quod ex se nihil habet nisi peccatum et quod se timeat sibi aliquid deesse de his quod continent ad necessitatem et ad augmentum salutis sue. et quicunque diligenter ista recordari voluerit: procul dubio omnem superbiam a corde suo eliminabit. Sex remedia contra omnem superbiam et Remedia generaliter contra omnem superbiam sunt sex. Primum est: consideratio vite sanctorum preteritorum quorum comparatione omnis perfectio nostra imperfectio videtur. Cum enim consideramus humilitatem beate virginis. austeritatem beati Jobis baptista. puritatem Jobis euangelista. largitatem beati Martini. et sic de alijs. tunc videmus manifeste quod vita nostra sit quod si nihil respectu sanctorum procedit. Unde Gregorius. Qui vitam precedentium respicit quod in se gemere debeat subtiliter cognoscit. Secundum remedium est videre defectuosos homines. scilicet homines pauperes. cecos. claudos. leprosos. et sic de alijs. quod quilibet nostrum quantumcumque sanus et fortis: a duc potest fieri talis si deus permittit. hoc se cogitandum est nobis. ut sic per talem considerationem humiliemur. Tertium remedium est consideratio vilis servitutis in qua homo est si ipse est superbus. quod est servus diaboli. Unde Job. xli. Ipse enim est rex super omnes filios superbie. Et sicut quilibet rex habere regnare super suos subditos: sic et diabolus super superbos. Item sicut humiles sunt filii dei: quod dabit eis regnum per hereditatem patris. Sicut dicit Lucas. xii. Nolite timere pro illis grex quod complacuit patri vestro dare vobis regnum. Sic et superbi sunt filii diaboli quod dabit eis infernum et eternum supplicium. Unde Augustinus. in epistola. Quod superbum videns. filium esse diaboli non dubites. Quartum est consideratio vilitatis propriae. Primum quoniam puer de vili materia concipitur. et in utero matris nutrit. Se

qui inueniunt modos novos incidendi in vestibus: tam viris q̄ feminis vnde carnales concupiscentie ad peccata carnalia amplius puocent: sicut q̄ femine vadant nimis discoopre: sicut vsq; ad mamillas. et viri vsq; ad nates. et multa huiusmodi p̄ que multi graniter solent peccare. **S**icut in religione qui contra regulas et statuta sui ordinis inuenirent nouitates ad viuendum dissolute. in habitu vel in essu. vel nimis delicate in victu. possent nonnunquam peccare mortaliter. Et tanto grauius quanto pluribus scandalum perhiberent tales nouitates per eos inuenire. et aperirent viam liberius delinquendi et statuta vel consuetudines laudabiles sui ordinis transgrediendi. **S**i tamen aliquis presumat solu inuenire aliquas nouitates ex curiositate q̄ sibi se non sunt illicite vel p̄nitiose. licet presumptuose ad hoc tendat. vt huiusmodi nouitates inueniat: nullas tamen veller inuenire sibi se illicitas vel sibi se p̄nitiosas vel quouis modo tendentes contra charitatem dei vel proximi. tunc huiusmodi presumptio potest esse peccatum veniale. et quicquid sine peccato. **S**ciendum q̄ signus noua virtutes possent inuenire vel noua laudabile exercitium. vel nouum modum seruendi deo vel benefaciendi: ille particeps omnium bonorum illorum fieret. que sunt per posteros vsq; ad nouissimum diem. **E**t post mortem in gloria in celo augmentaretur sibi gaudium accidentale propter bonum exemplum et laudabilem doctrinam quam reliquit in posteros. **U**nde **Lesartus** Quam exemplum vere humilitatis et perfecte caritatis ostenderis. cum tantis et per totum eter-
na premia possideris. **U**n-
de et **Aristoteles** in ethicis. **O**ptimum est ille qui non vitatur bonitate ad se solus: sed etiam ad alios. **S**ic e converso. si quis prebet proximis suis malum exemplum: vt si quis inuenit nouas et malas inuentiones vel alij recipiunt occasionem peccandi. tunc talis erit particeps omnium malorum que fiunt per posteros et sua pena acciderat si sic moris sui in inferno augmentabitur

quorū eū in hoc peccato quod inuenit et alios informauit secuti fuerunt: eorum omnium reus erit. vñ **Gregorius** in mora. **T**ot mortibus quis dignus est qui exempla prauitatis in posteros reliquit. **E**t hec de filiabus inanis glorie dicta sufficiant.

Quomodo superbia occultat se sub specie virtutum.

Superbia sibi **Hericus** de firmaria quoniam se sub triplici specie virtutum occultat **b** **P**rimo sub specie zelus: aliorum dicta et facta temere reprehendendo. tales in se perfidetes tamquam iusti ceteros aspiciunt more pharisei qui facta publicani redarguit. et seipsum false iudicauit. **Q**uia tales sic clamorose aliorum facta repellentes sepius hoc credunt agere ex amore libere veritatis. cum tamen hoc realiter faciunt ex tumore superbie et presumptionis asserentes frequenter se ad hoc cogi ex amore veri. cum ad hoc tamen cogantur solo ratione odij. propter hoc cuiuslibet homini multum est necessarium quod istam occultationem diligenter aduertat. **R**emedium per quod reprehensionem temerariam poteris euitare est quod zelum iusticie habeat secum. et in omni facto quod reprehendendum est in alio primo consideret an ad hoc teneat et moueatur ad hoc ex charitate vel non. **S**i sic consideret an sequatur utilitas quam intendit. et cum hoc inuenierit seruet modum correctionis fraternae traditum a christo **Matthaeus** xviii. **S**i peccauerit in te frater tuus etc. **Q**uia modus fraternae correctionis cadit sub precepto vt magnum doctores dicunt **S**ecundo superbia se occultat sub falsa specie spiritualis profectus proximi. et frequenter euenit in illis qui pro salute aliorum aliquam bonam opam in publico faciunt: vñ ipsos laudari contingit. **Q**uid euidenter beato **Bernardo** euenit qui scripsit de se quod quandoque in sua publica predicatione et doctrina pro honore diuino sincerit inchoata quedam elatio proprie et placentie se immiscuit quam statim vt propeudit viriliter repulit dicens. propter te non incepti nec propter te dimittam **R**emedium per quod

De peccato

bent bonū apparens qđ incitat hoīem. **Uñ** **Aresto.** iij. de aīa. **A**ppetibile semper mouet appetitū sub ratione boni: siue hoc bonū sit apparēs vel exiēs. **S**z inuidia habet dolores z amaritudinem quā inuidi pponūt gaudijs celi. z quāto aliqđ pctm̄ habet minus incitamentū rāto est grauius. **V**erbi grā si senex fornicat z iuuenis ambo simplici fornicatōe: tūc senex grauius peccat. qz min⁹ habet incitamentū. qz p̄plexio iuuenus est calida z humida. senū autē frigida et sicca. vt dicit p̄mentator. vi. phisicorū. **Q**uarto facit ad detestatiōem huius vicij hoc qđ istud viciū assimilāt diabolo. vñ **Sap.** ij. **I**nuidia diaboli mors introiuit in orbem terrarū. **A**d litteram diabol⁹ nostros p̄mos parētes (deo se ducere voluit. qz inuidebat eis regnū celorum qđ z ipse p̄didit. **Uñ** adhuc p̄pter eandē causam hoīes impugnat. **I**te hoc peccatū est signū per quod diabol⁹ suos discipulos cognoscit. **U**nde sicut dicit dñs **Johis.** xij. discipul⁹ suis. **I**n hoc cognoscet hoīes qz mei estis discipul⁹: si dilectōem habueritis ad inuicē. **S**ic ecōtrario cognoscunt filij diaboli p̄ inuidiam. **I**te sunt socij diaboli in lucro z in damno. qñ diabol⁹ lucrat gaudent z in damno. qñ diabol⁹ lucrat gaudent. z quasi ipsius suū lucrū reputant et dicit malū bonū: z bonū malū. qz dolent de bono hoīs z gaudent de malo hoīs. ideo sunt maledicti a dō. vt habet **Esae.** v. **U**e qđ dicitis malū bonū et bonū malū. **Q**uinto facit ad detestatiōem huius vicij hoc qđ inuidia ē valde damnosa suo p̄rio subiecto. id est ip̄si hoī. qz consumit vires hoīs sicut rubigo ferrū z vermis lignū in quo orit. **Uñ** **Hiero.** **I**nuidia p̄mum mordax cuius: vñ etiā **Isido.** **L**iuor alieni boni suū punit actorē. **I**te aufert oēm p̄cipatōem totius ecclē totius boni. **C**haritatis em̄ om̄ia bona erūt cōmunia. **Uñ** **Breg⁹.** **P**ensent inuidi quantū bonū sit charitas. q̄ aliena bona sine labore fa-

cit esse nostra. **I**tem suat hoīem celo. qz om̄ibus hñ ibidem succedit: de quo inuidus tristaret. vñ **Seneca.** **U**ñ inuidi oculos haberēt in oībus ciuitatib⁹ vt de oībus felicitatibus roq̄rent. nam q̄nta feliciū sunt gaudia tanti inuidorū sunt gemitus. imo inuidi quā doq̄libenter carēt aliquo bono z sustinent aliquod malū: vt alius maius malū sustineat. **E**xēplū legit qđ duo seruerūt cui dā regi quoz vnus erat inuidus z alter auarus. z rex deliberauit eos remunerare tali modo. qđ q̄quid vnus illoz peteret tūc alter in duplo tantum haberet tūc inuidus petebat vt sibi dexter ocul⁹ erueret: vt aliū hoc in duplo fieret.

Inuidia quor modis fiat: z quando sit peccatum mortale

Sequit de inuidia q̄r modis fiat. **U**ñ qñ sit peccatū mortale. **P**ro qđ sciendū qđ inuidia multis modis fit. **P**rimo modo qñ est motus p̄mus veniēs ex natura. sicut qdam naturaliter sunt inuidi. z hoc nullū est peccatū: cū nullo mō sit in nostra potestate. **Uñ** **Aresto.** iij. **E**thi. **D**esiderijs naturalib⁹ pauci peccāt. ergo talib⁹ p̄mis motib⁹ sic naturaliter incidētib⁹ immediate z sine mora resistendū est: tūc nō nocent. vñ **Breg⁹.** **T**ēpratio cui nō p̄sentitur non est peccatū: s̄ est materia excedē virtutis. **S**ecōdo modo est dolor alieni boni. **T**ūc s̄m **Hermānū** de schil. homo p̄tristari de bono alteri⁹ nō ex eo qđ alius habet illud bonū: s̄ ex eo qđ illud bonū sibi deficit qđ iste habet. z hoc p̄prie est zelus. vt dicit **phs.** ij. **Retho.** z nō inuidia. **Uñ** dicit inuidia z inuidere prauū ē et prauoz zelus aut iustoz est. **E**t si iste zelus sit circa bona z honesta: laudabilē est. si autē circa bona tpalia p̄t ee sine peccato z etiā cū pctō s̄m qđ ille appetit ad finē bonū vt inde elemosynā z opa misericordie faciat. vt ad finē malū vt in sup̄biret z luxuriose z crapulose viuere. z sic appetēt tpalia tūc est p̄ctm̄. **T**ertio mō

qđ est voluntas alie
unveleat bono
cumenit: tūc nō est
z si est in bono
li. mensi. Et in bono
cedere: tūc p̄prie
calis p̄mū: tūc dicit
licet: tūc p̄prie
p̄prie: tūc p̄prie
ra: tūc p̄prie. **Uñ** autē
si magis bona. s̄c
coe p̄prie: tūc est
ij. etic. **B**ona s̄c
tum. **Q**uarto quāt
boni alteris cum il
num est eo indigne:
gere virtutis: tūc est
talia iustus est: tūc
dicitur de bonis fecerit
p̄prie: tūc p̄prie
fm̄ doctus: tūc bona
tūc in his bonis: tūc
p̄prie: tūc p̄prie
vt ad hoc: tūc p̄prie
aut ab eo. vt ad re
p̄prie: tūc p̄prie
nationi. **D**esiderijs
etoz talit̄: nō cō
p̄prie. **Q**uia de bono
ocore: tūc p̄prie
tur talis boni temp̄ alio
nō ab inuicem. **Q**uinto
p̄prie: tūc p̄prie
s̄m: tūc p̄prie
vt ex eo: tūc p̄prie
boni. **E**rgo invidere
invidens de bono: tūc
na p̄prie: tūc p̄prie
na: tūc p̄prie
uei fauere boni sine qđ
glam z exaltatiōē p̄prie
ē p̄prie: tūc p̄prie
qđ gaudiū ē: tūc p̄prie
na charitatis: tūc p̄prie
licet de bono: tūc p̄prie
vna si fauere: tūc p̄prie

De inuidia

cūdo: quō in p̄nti v̄tra est homovas ster
 corum. **Uñ** **Sich** ee. vi. **Humiliatio**
 in medio tui est. **Quod** patz. qz om̄ia q̄
 exeunt de corpe humano tam abhomi
 nabilia sunt q̄ generāt nausēā ipsi hoī.
Quicum est exemplum humilitatis
 xp̄i. quia remediū tumoris ē humilitas
 xp̄i. **Erubescat** homo esse supbus. quia
 humil fact⁹ est de⁹. **Intolerabil** em̄ est
 illa supbia q̄ miles sedeat sup scamnuz
 cū rex sedeat iuxta eū sup terram. **Ber**
nardus **Solus** est magister vere humi
 litatis xp̄s. qui ⁊ humilitatem ꝑ bo do
 cuit. **Matth.** xi. **Discite** a me quia mitis
 sum ⁊ humilis corde. **Et** insup ope mō
 strauit se vsqz ad mortē exprobratissimā
 inclinādo. **Et** ꝑ hoc tantū se humiliavit
 quantū se humiliare potuit. qz cū domi
 naret angelis immortalibz: dignatus ē
 seruire mortalibz. mori ꝑ mortalibus. ⁊
 etiā occidi ꝑ mortalibus. **Aug⁹.** **Que**
 supbia sanari pōt. si humilitate dei non
 sanatur. **Sextum** remediū est con
 sideratio illius districti iudicij: quod spe
 cialr erit ad humiliandum supbos. vbi
 dñs abūdanter retribuet facientibz sup
 biam. **Esaiē.** ij. **Dies** dñi sup omnē su
 pbium ⁊ arrogātem. **Uñ** **Esaiē.** xxviii.
Peditibz conculcabitur corona superbie
Et nō solum supbus humiliabit in fu
 turo: sed etiā quādoqz humiliat in p̄sen
 ti vita. **Unde** legitur exemplū. q̄ qdaz
 aduocatus diues ⁊ potens ꝑpter nimi
 am supbiam noluit hoībus ꝑ pauperibz
 loqui: q̄ iusto dei iudicio postmodū iſir
 matus dixit se esse cattu. ⁊ sic se sub scā
 no locauit. vel se sub lecto abscondit. **Et**
 quādo requisitus fuit ab amicis vel cog
 natis suis. cur hoc faceret. **Respondit**
 qz cattu sum. ⁊ ad moduz catti operoz
Et quando monitus fuit ob salutē ani
 me sue de p̄ceptione sacramentorum. sp̄
 respōdit: cattu sum. ⁊ sic miserabiliter
 sine omni contritōe ⁊ confessione. ⁊ sine
 sacramentis obiit. quia fm̄ dictū ch̄risti
Qui se exaltat humiliabitur.

Secundo videndū est de inuidia. que fm̄ **Grego.** ideo ex su
 pbia nascitur. qz supbus inuidet q̄ ali⁹ sibi coequat. **Et** d
 inuidia hic dicēdo ꝑmo ponemus ea q̄
 possunt valere ad detestatōem hui⁹ pec
 cati. **Secūdo** qñ sit p̄ctm̄ veniale vel moz
 tale. **Tertio** tangemus aliqd de specie
 bus eius. **Quarto** quō se occultat sub
 triplia spē virtutū. **Quinto** remedia con
 tra illud viciū. **¶** **Quantū** ad ꝑ
 mū sciendū. q̄ inuidia fm̄ **Aug⁹.** est do
 lor aliene felicitatis. **Et** d̄r ab inuidēdo
 qz scz nō pōt videre bona alioz. **Johes**
 aut̄ damascen⁹. li. ij. ca. xiiij. dicit. **Om**
 nis iuidia est tristitia de alienis bonis.
Ad detestatōem vero huius vicij fm̄
Buil. lugdunē. ꝑmo facit hoc. q̄ hoc
 viciū est peccatū in sp̄m̄ sanctū fm̄ vnaz
 acceptōem. quia est contra bonitatē deī
 que sp̄m̄ sancto appropatur. ⁊ sic oē pec
 catum quod ex certa malicia puenit. est
 peccatum in sp̄m̄ sanctum. **Uñ** inuidia
 cum sit ex certa malicia: peccatum est in
 sp̄m̄ sanctum. **Sic** ergo manifestū est q̄
 iuidia est valde magnū peccatū. **¶** **Se**
 cūdo facit ad detestatōem huius vicij
 hoc q̄ ipm̄ est oppositum charitati. **Uñ**
 sicut charitas excellentissima est fr̄tutū.
 sic iuidia pessimū viciū erit. **Peior** em̄ ē
 inuidia q̄ avaricia. **Auarus** em̄ etsi nō
 vult ꝑmunicare bona sua. tamē vult q̄
 ali⁹ ea cōmunicēt. **Inuidus** xō nō vult
 ꝑmunicare bona sua. nec vult q̄ ali⁹ ea
 cōmunicet. immo inuidus est peior om̄i
 creatura. vñ **Greg⁹.** sup **Ben.** **Iudicij**
 maxime diuine bonitatis est: q̄ quelibz
 res cogitur dare seip̄am. **Ab** hac liber
 tate degenerat inuidus diuidens se a do
 et a creaturis. socians se diabolo qui bo
 nis om̄ibus inidet. **¶** **Tertio** facit ad
 detestatōem huius p̄cti. q̄ hoc viciū pu
 re ⁊ totum malum est. **Alia** em̄ p̄ctā ba